

Πολιτικός Μηχανικός Τεχνολογική αιχμή – ευημερία

Γ.-Φοίβος Σαργέντης και Νίκος Μαμάσης
Σχολή Πολιτικών Μηχανικών
Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο

Παρουσίαση: https://youtu.be/zBc_c1Gfproo

Οκτώβριος 2023

Τι κάνει ο μηχανικός

Ο μηχανικός κάνει το επάγγελμα με το οποίο, η γνώση των **μαθηματικών**, της **φυσικής** επιστήμης και της **χημείας** που κατακτάται από την **μελέτη** αλλά και την **εμπειρία**, εφαρμόζεται έτσι ώστε να αναπτυχθούν τρόποι για να χρησιμοποιηθούν τα υλικά και οι φυσικοί πόροι με **οικονομία**, **επ' ωφελεία των ανθρώπων**.

"As engineers, we were going to be in a position to change the world - not just study it."
- Henry Petroski
Engineer

ΕΘΝΙΚΟ
ΜΕΤΣΟΒΙΟ
ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ

ΤΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ

ΝΕΑ

ΣΠΟΥΔΕΣ & ΕΡΕΥΝΑ

ΣΧΟΛΕΣ

ΠΑΡΟΧΕΣ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ

ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ

ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ & ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ
ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ

ΧΗΜΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ

ΑΓΡΟΝΟΜΟΙ ΚΑΙ ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ -
ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΓΕΩΛΗΡΦΟΡΙΚΗΣ

ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ - ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΟΙ

ΝΑΥΤΗΓΟΙ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ

ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ & ΦΥΣΙΚΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Τι κάνει ο πολιτικός μηχανικός

□ Συγκοινωνίες

Σχεδιασμός και κατασκευή: δρόμων, σχεδιασμός κυκλοφοριακής ροής, ποιότητα οδοστρωμάτων, ρύθμιση φαναριών (πράσινο κύμα)...

□ Κατασκευές

Σχεδιασμός και κατασκευή: γέφυρες, σπίτια, πολυκατοικίες, ουρανοξύστες, σιλό, εργοστάσια αρχιτεκτονικά, αποκαταστάσεις...

Διάφορα υλικά: σκυρόδεμα, μεταλλικές κατασκευές, νέα υλικά

□ Υδραυλικά έργα

Σχεδιασμός και κατασκευή: φράγματα, αποχετεύσεις, άρδευση, ύδρευση, επεξεργασία νερού-αποβλήτων, βιολογικοί καθαρισμοί, ΧΥΤΑ, ΧΥΤΥ...

□ Λιμενικά έργα

Σχεδιασμός και κατασκευή: Λιμάνια, προστασία ακτών από διάβρωση, λιμενοβραχίονες, συνοδά έργα...

Τι κάνει ο πολιτικός μηχανικός

□ Ενεργειακά έργα

Σχεδιασμός και κατασκευή: ανεμογεννήτριες, φράγματα, ειδικές κατασκευές (π.χ. πύργοι ψύξεως), πλατφόρμες εξόρυξης φυσικών πόρων...

□ Γεωτεχνικά έργα

Σχεδιασμός και κατασκευή: σήραγγες, (π.χ. μετρό), διώρυγες, αντιστηρίξεις πρανών, θεμελιώσεις ...

□ Διαχείριση εργοταξίου

□ Τοπογραφικά

□ Διαχείριση φυσικών πόρων και περιβάλλοντος

Διαχείριση φυσικών πόρων, υδρολογία, μεταφορές, περιβαλλοντικές επιπτώσεις, αλληλεπιδράσεις του δομημένου με το φυσικό περιβάλλον...

Εφαρμοσμένη Έρευνα

«κατασκευάζειν και χαίρειν»

Α. Ρουσόπουλου, καθηγητή Ε.Μ.Πολυτεχνείου, Εκδόσεις Παπαζήση, 1966

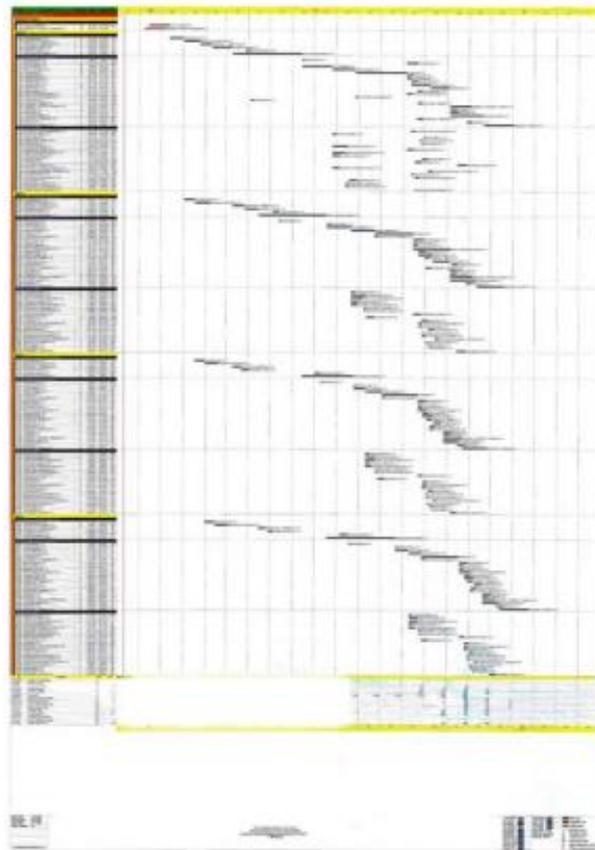
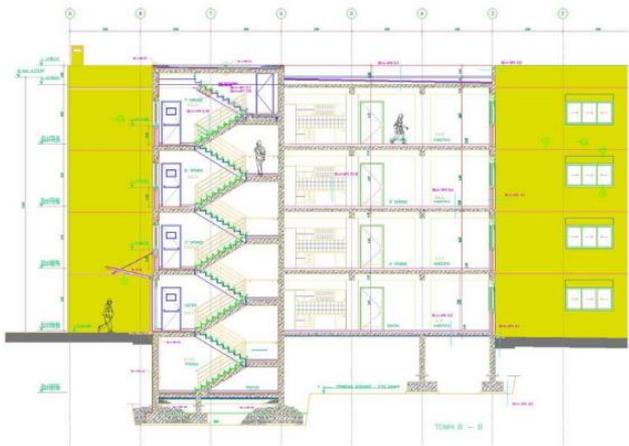
Αντικείμενα που ασχολήθηκα

Ξενώνες 700 κλινών στην Πολυτεχνειούπολη

Ξενώνες 700 κλινών στην Πολυτεχνειούπολη

Ξενώνες 700 κλινών στην Πολυτεχνειούπολη

Ξενώνες 700 κλινών στην Πολυτεχνειούπολη

Ξενώνες 700 κλινών στην Πολυτεχνειούπολη

Ξενώνες 700 κλινών στην Πολυτεχνειούπολη

Κτήριο Αβέρωφ

Κτήριο Αβέρωφ

Κτήριο Αβέρωφ

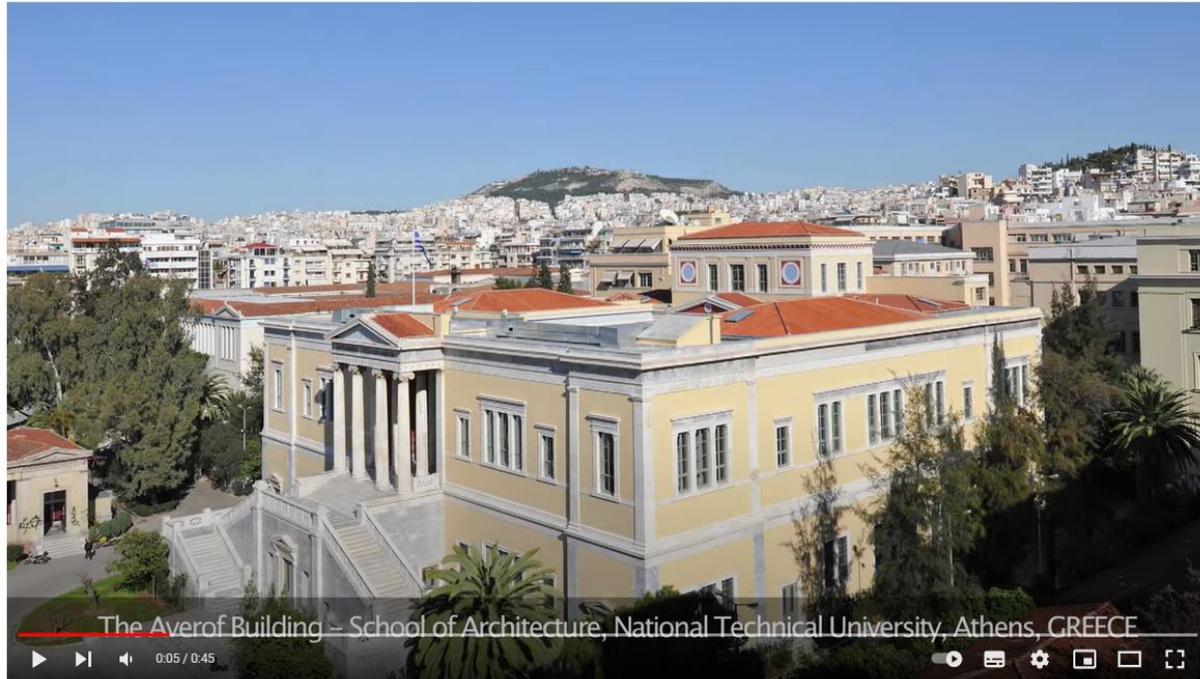
Κτήριο Αβέρωφ

Κτήριο Αβέρωφ

Αναζήτηση

The Averof Building – School of Architecture, National Technical University, Athens, GREECE

0:05 / 0:45

The Averof Building - School of Architecture, National Technical University, Athens, GREECE

Europa Nostra
1,52 χιλ. εγγεγραμμένοι

Εγγραφή

28

Κοινοποίηση

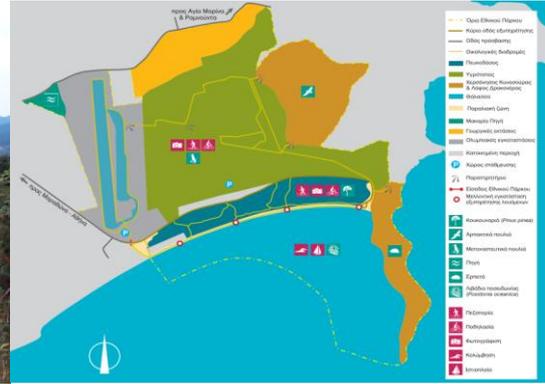
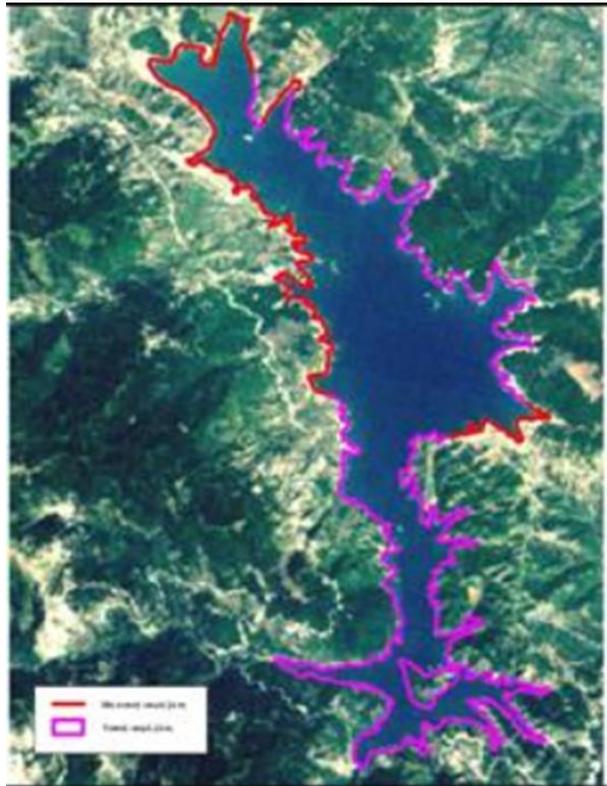
Λήψη

Αποθήκευση

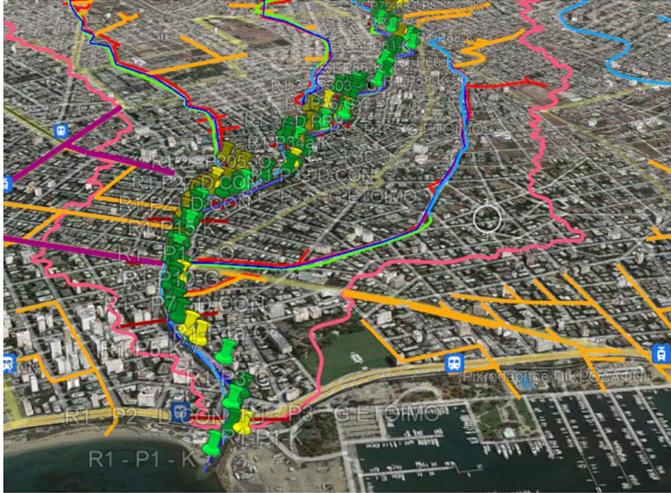
Ερευνητικά έργα

Λίμνη Πλαστήρα, Εθνικό Πάρκο Σχοινιά-Μαραθώνα

Ερευνητικά έργα

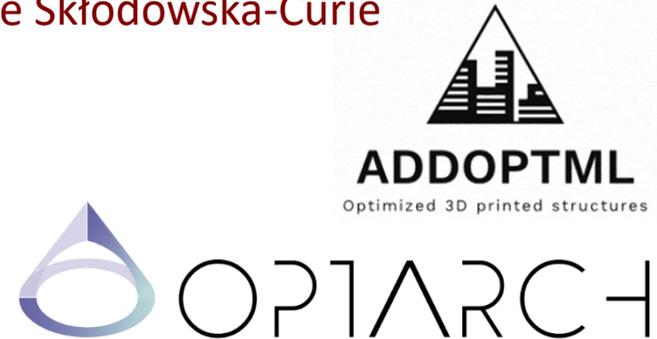
Εκτίμηση κινδύνου πλημμύρας

Εργαστήριο Τεχνικών Υλικών

Προγράμματα Marie Skłodowska-Curie

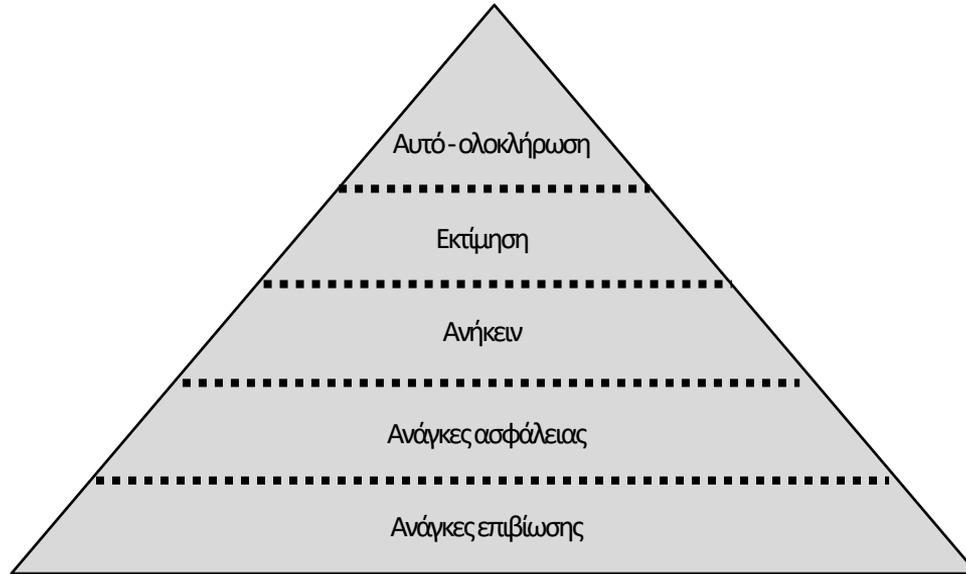

1^ο μέρος

Οι ανάγκες

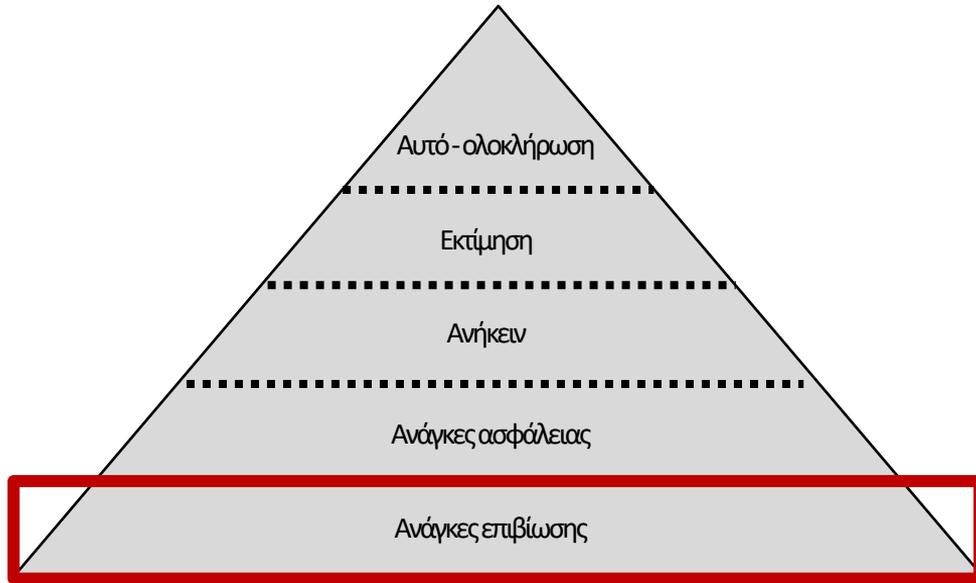

Οι ανάγκες του ανθρώπου

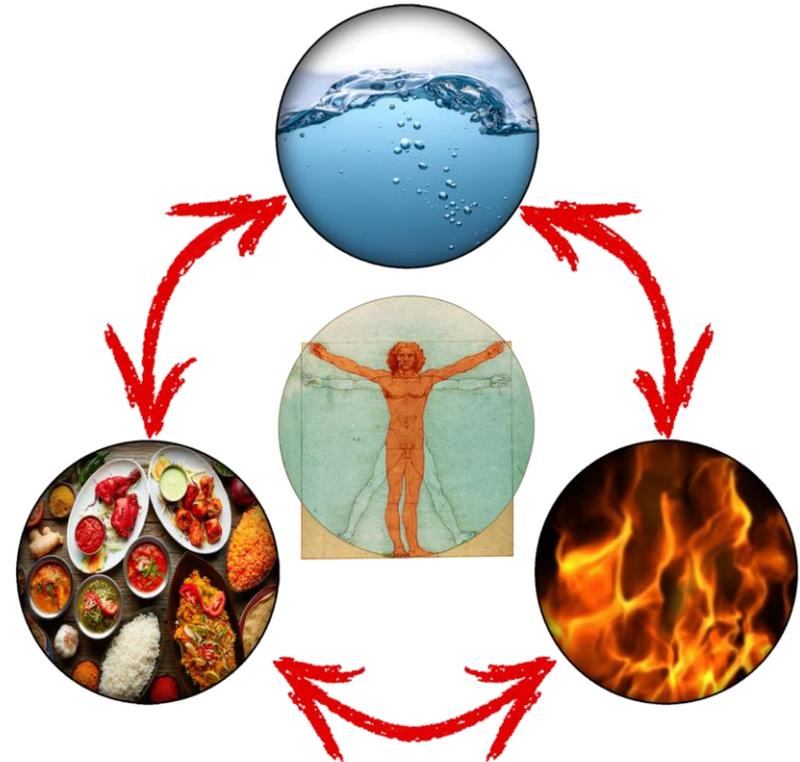

Maslow, A. H. (1943). A theory of human motivation. *Psychological Review*, 50(4), 370–396. <https://doi.org/10.1037/h0054346>

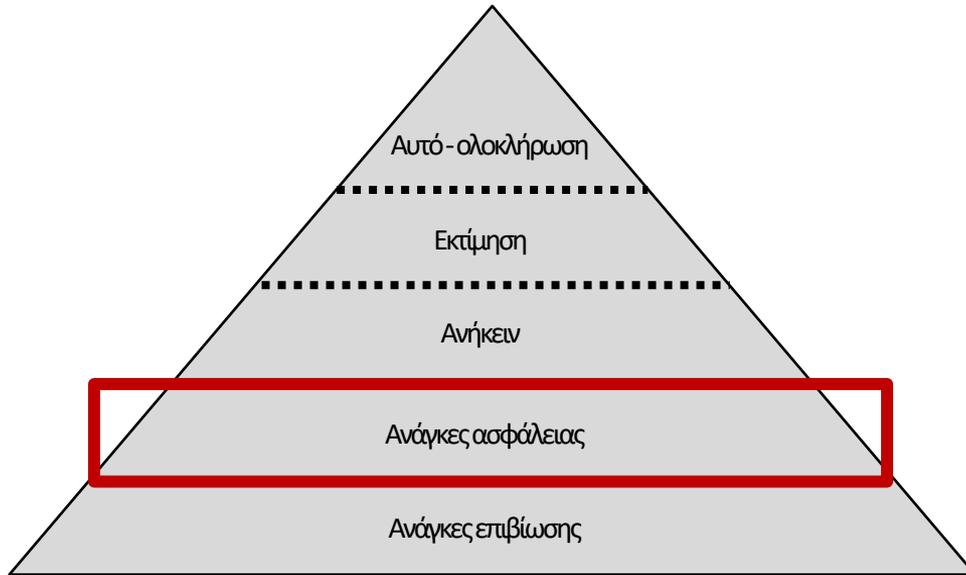
Οι ανάγκες του ανθρώπου

Maslow, A. H. (1943). A theory of human motivation. *Psychological Review*, 50(4), 370–396. <https://doi.org/10.1037/h0054346>

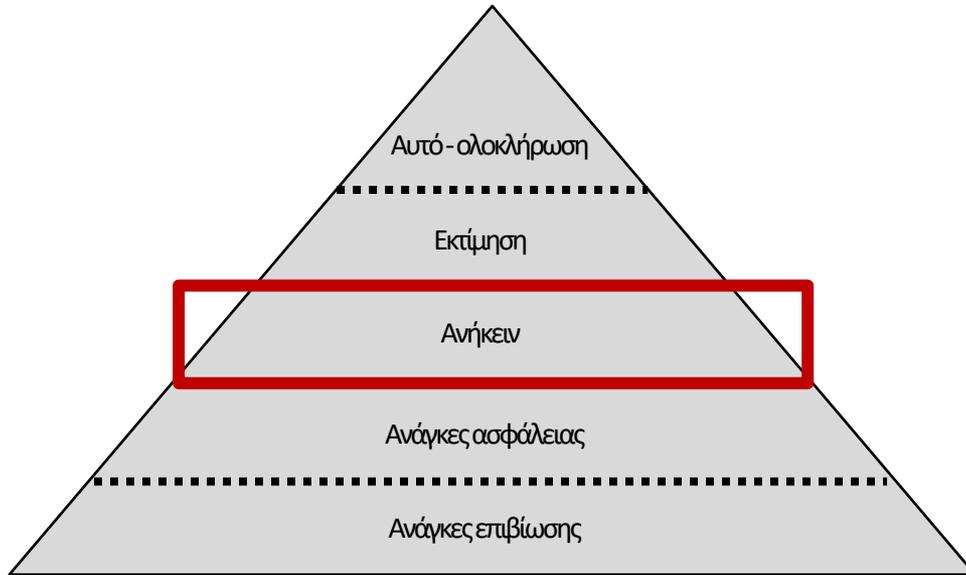
Οι ανάγκες του ανθρώπου

Maslow, A. H. (1943). A theory of human motivation. *Psychological Review*, 50(4), 370–396. <https://doi.org/10.1037/h0054346>

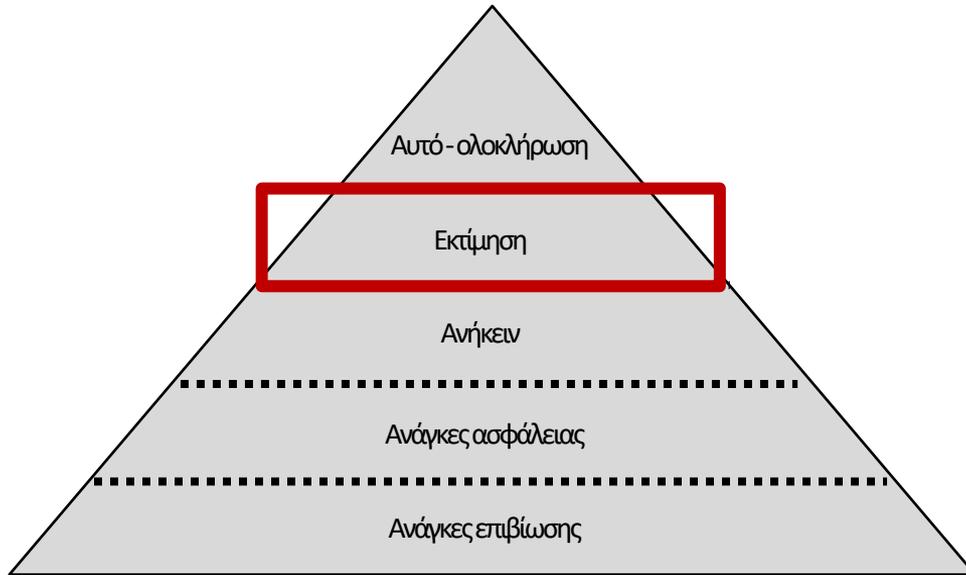
Οι ανάγκες του ανθρώπου

Maslow, A. H. (1943). A theory of human motivation. *Psychological Review*, 50(4), 370–396. <https://doi.org/10.1037/h0054346>

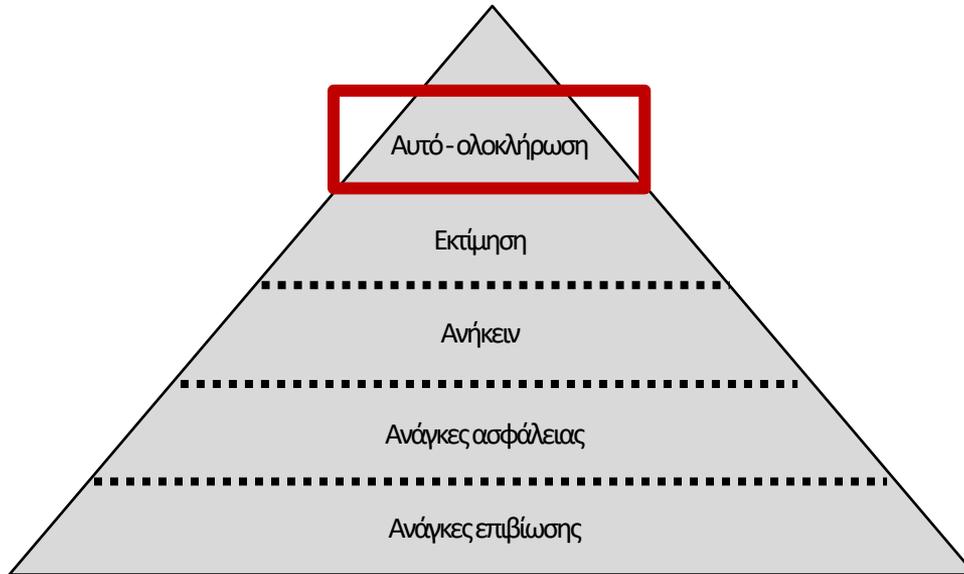
Οι ανάγκες του ανθρώπου

Maslow, A. H. (1943). A theory of human motivation. *Psychological Review*, 50(4), 370–396. <https://doi.org/10.1037/h0054346>

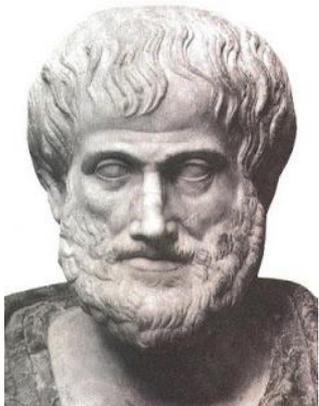
Οι ανάγκες του ανθρώπου

Προσέγγιση των προβλημάτων

Συλλογισμός-Επαγωγή (Deduction –Induction)

Ο Αριστοτέλης (384-322 π.Χ.) δίδαξε ότι κάθε πεποίθηση προέρχεται είτε από **συλλογισμό** είτε από **επαγωγή** (Αναλυτικά Πρότερα, Βιβλίο 2, Κεφαλαίο 23)

Η απορροή του ποταμού δημιουργείται από τη βροχόπτωση στη λεκάνη

Άρα: η απορροή του ποταμού προέρχεται από τη βροχόπτωση στη λεκάνη

Δημιουργία Μοντέλου

Συλλογισμός
Deduction

Αναμενόμενα δεδομένα

Άρα: όταν βρέχει στη λεκάνη η απορροή του ποταμού αυξάνεται

και ανάποδα...

Επαγωγικό Μοντέλο

Επαγωγή
Induction

Παρατηρημένα δεδομένα

Έχει παρατηρηθεί ότι όταν βρέχει στη λεκάνη, η απορροή του ποταμού αυξάνεται

Δεδομένα (γεγονότα, φαινόμενα)

Συλλογισμός
Deduction

Επαγωγή
Induction

Συλλογισμός
Deduction

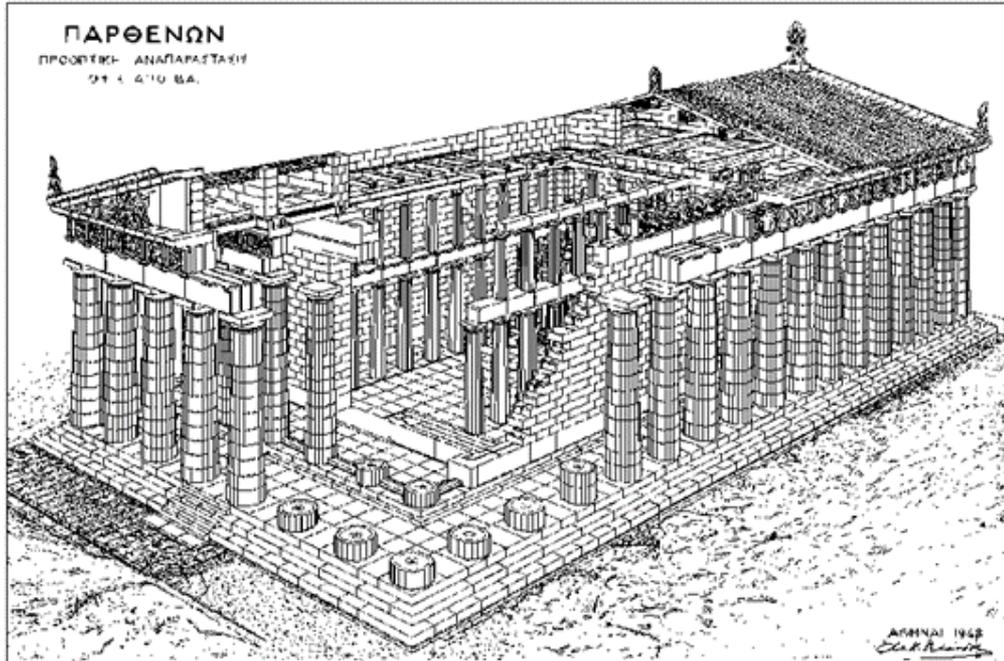
Επαγωγή
Induction

Υπόθεση (εικασία, θεωρία, μοντέλο)

Η κατασκευή των τεχνικών έργων στην ανθρώπινη ιστορία προηγήθηκε των θεωρητικών γνώσεων, οι οποίες αναπτύχθηκαν πολύ αργότερα και βελτίωσαν τις αρχαίες τεχνικές.

Στην αρχή ο άνθρωπος έλυσε τα προβλήματα με έργα, μετά βρήκε την θεωρία .

Προέγγιση των προβλημάτων

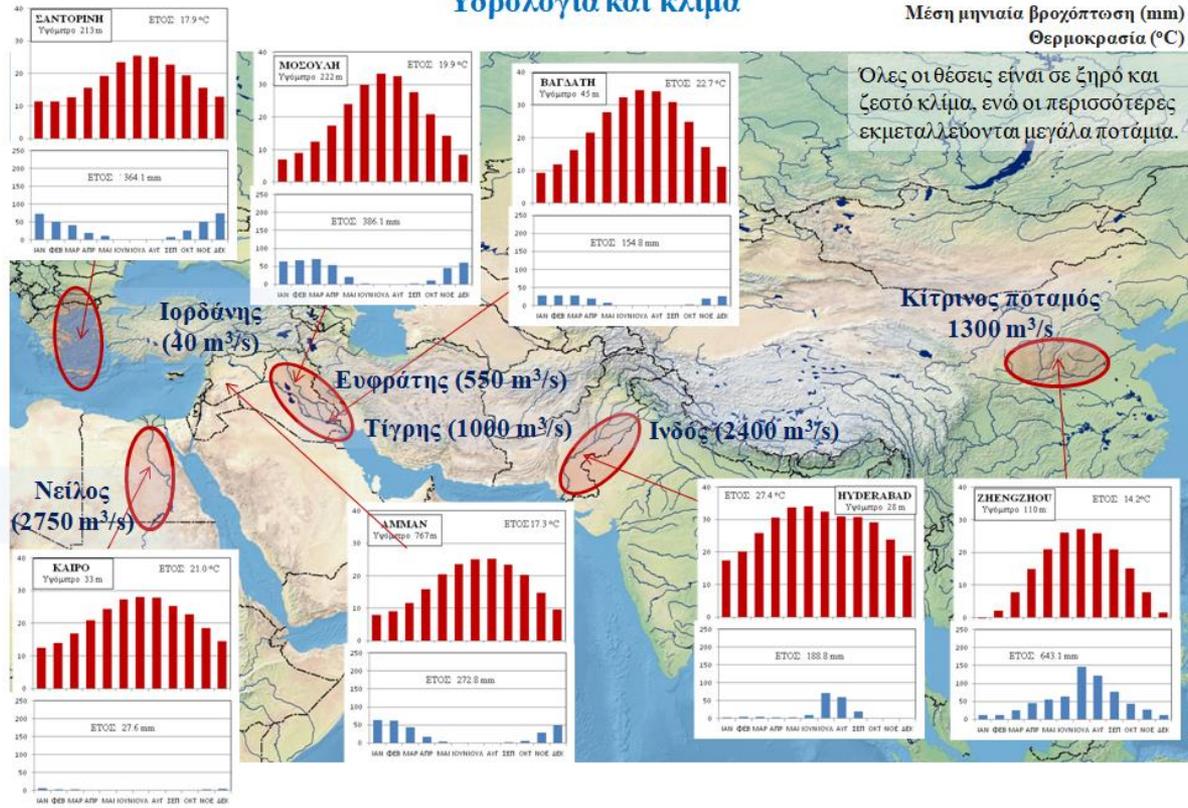
Οι αρχαίοι Έλληνες δεν αποφοίτησαν από το Ε.Μ.Πολυτεχνείο
κι όμως έφτιαξαν τον Παρθενώνα

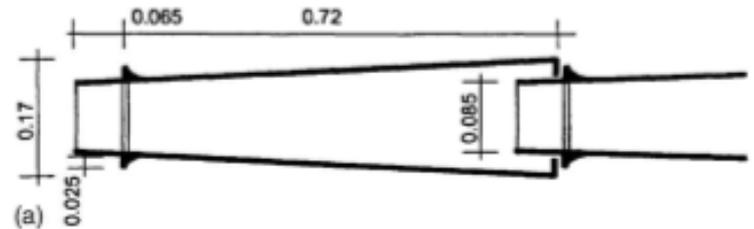
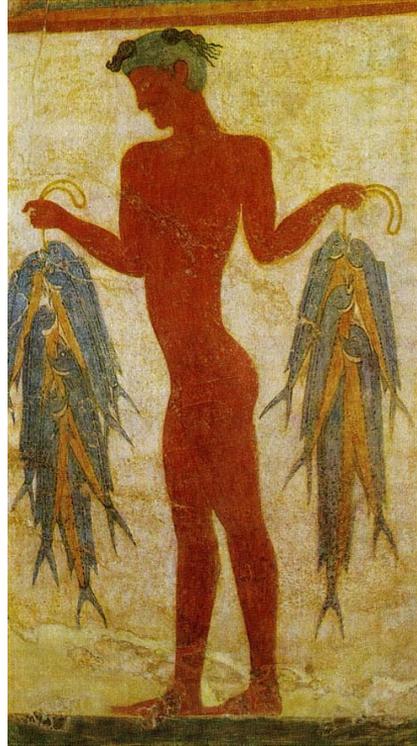
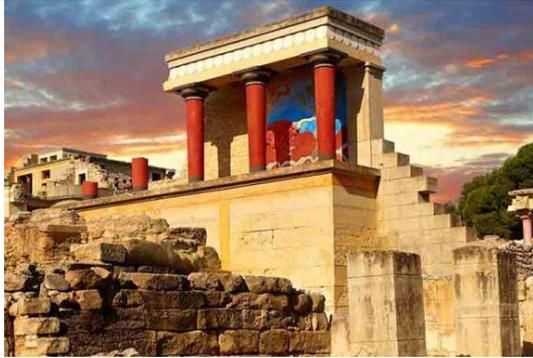
Μολονότι τα τελευταία ~200 χρόνια ο
άνθρωπος κατάλαβε ότι χρειάζεται οξυγόνο
για να υπάρχει φωτιά, χρησιμοποιεί την
φωτιά εκατοντάδες χιλιάδες χρόνια

Που αναπτύχθηκαν οι πρώτοι πολιτισμοί

Υδρολογία και κλίμα

Υδραυλικά έργα στα όρια της ιστορίας

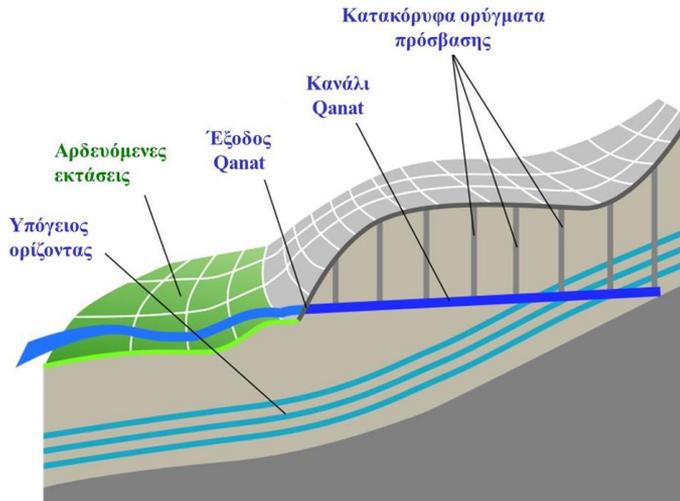
Μινωικός Πολιτισμός-Κρήτη. 3000-1000 π.Χ.

Υδραυλικά έργα στα όρια της ιστορίας

Qanat-Περσία ~1000 π.Χ.

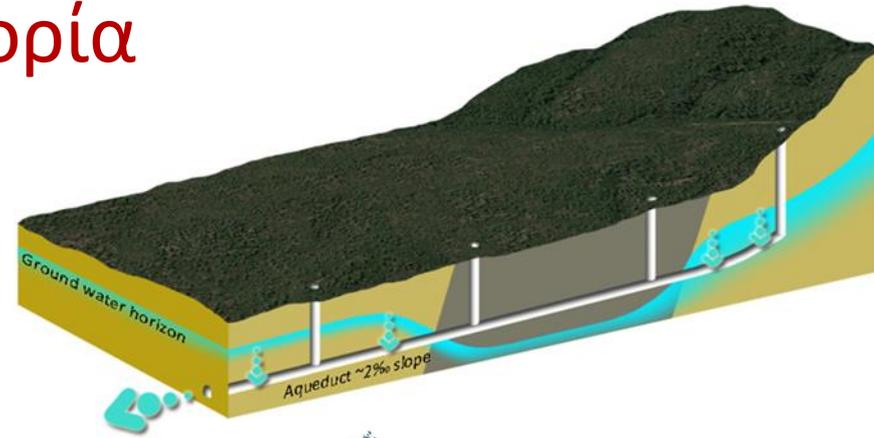
Το **qanat** είναι έργο οριζόντιας υδρομάστευσης των υπογείων νερών. Περιλαμβάνει μια οριζόντια σήραγγα που φτάνει στον υδροφορέα και μια σειρά κατακόρυφων πηγαδιών. Η κατασκευή τους χρονολογείται από την **1^η χιλιετία π.Χ. στην Περσία**. Το παλαιότερο και μεγαλύτερο βρίσκεται στην Ιρανική πόλη Gonabad και είναι ακόμη σε λειτουργία. Έχει μήκος 45 km και ορισμένα από τα πηγάδια του έχουν βάθος 360 m.

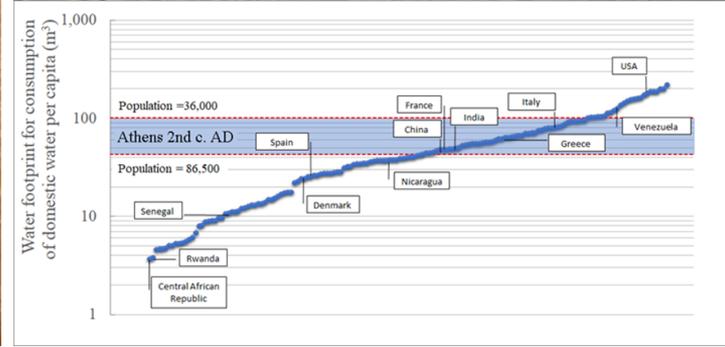
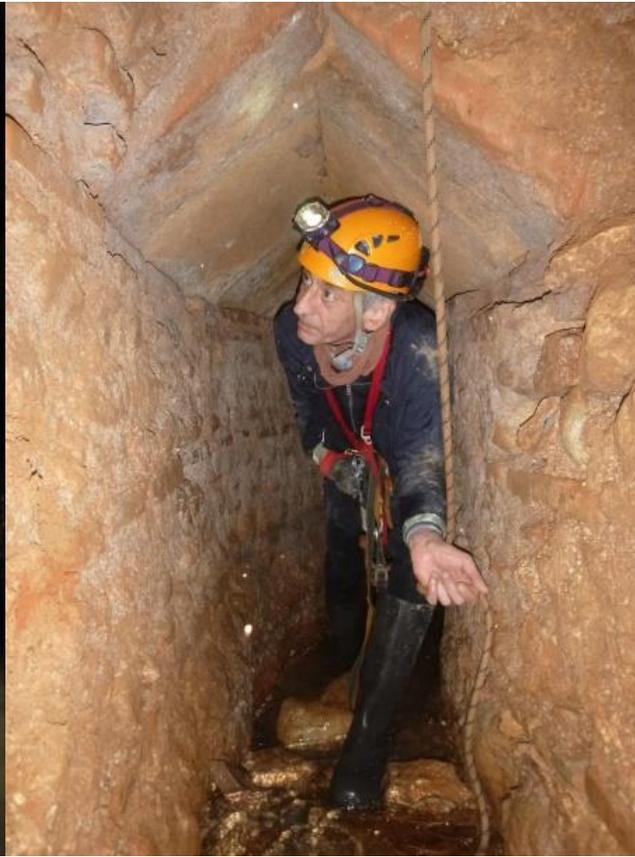
Σταδιακά η τεχνολογία αυτή μεταφέρθηκε σε όλους τους πολιτισμούς και έγινε γνωστή με διαφορετικά ονόματα όπως karez (Αφγανιστάν-Πακιστάν), kanerjing (Κίνα), falaj (ΗΑΕ) και foggara/fughara (Βόρεια Αφρική).

Υδραυλικά έργα στην ιστορία

Αδριάνειο υδραγωγείο-Αθήνα, 1^{ος} αιώνας μ.Χ.

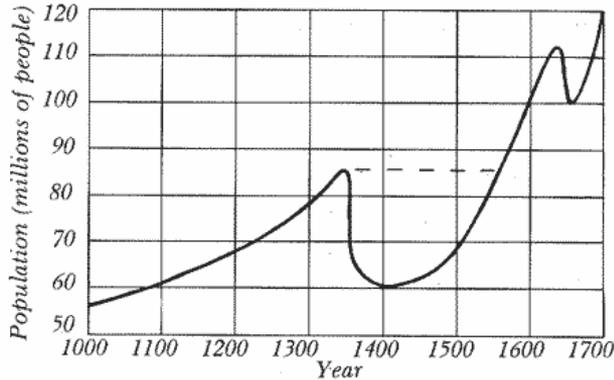
Υδραυλικά έργα στην ιστορία

Υδραυλικά έργα στην ιστορία

Our World
in Data

The size of the world population over the last 12.000 years

Recovery of European population following the plagues of 1347 was only two hundred years—an insignificant moment in the evolutionary time scale. (After Langer 1964; author)

The average growth rate from 10,000 BCE to 1700 was just 0.04% per year

190 million in the year 0

Mid 14th century: The Black Death pandemic in Europe kills 200 million people.

4 million in 10,000 BCE

10,000 BCE

8,000 BCE

6,000 BCE

4,000 BCE

2,000 BCE

0

2000

7.7 billion in 2019

7 billion in 2011

6 billion in 1999

5 billion in 1987

4 billion in 1975

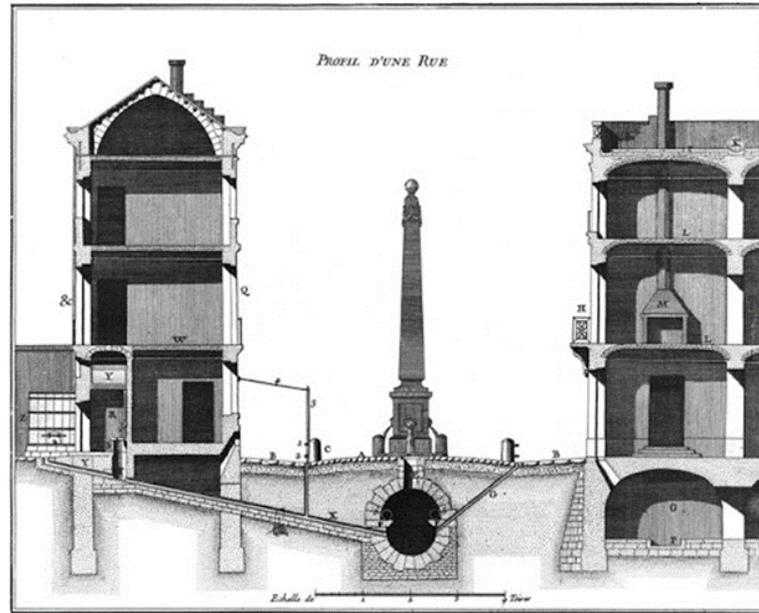
3 billion in 1960

2 billion in 1928

1.65 billion in 1900

990 million in 1800

600 million in 1700

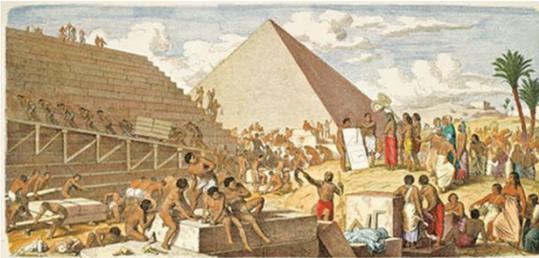

Based on estimates by the History Database of the Global Environment (HYDE) and the United Nations. On OurWorldinData.org you can download the annual data.

This is a visualization from OurWorldinData.org, where you find data and research on how the world is changing.

Licensed under CC-BY-SA by the author Max Roser.

Κατασκευές στην αρχαιότητα

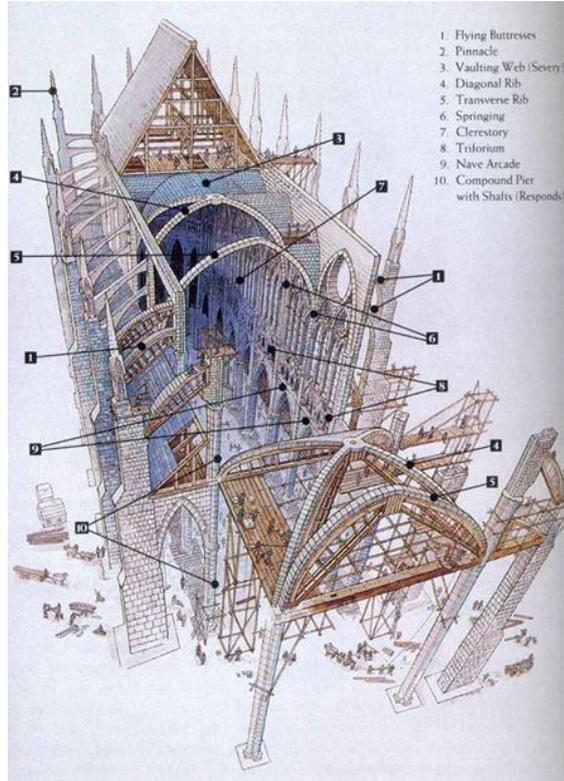
Πυραμίδες, Αίγυπτος ~ 3000 π.Χ.

Κατασκευές στους μέσους χρόνους

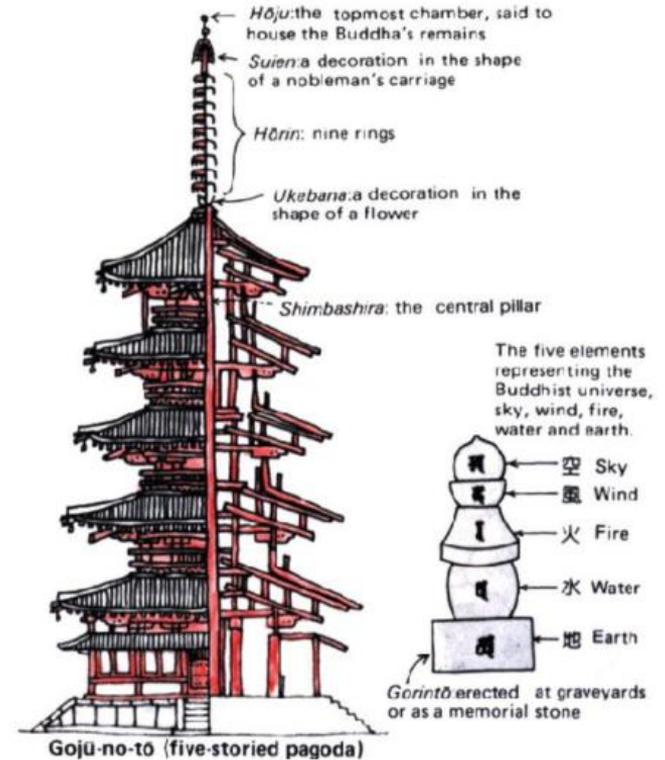
Όσιος Λουκάς 11αι. μ.Χ.

Αγία Σοφία 532 μ.Χ.-537 μ.Χ.

Notre Dame de Paris 1163-1350 μ.Χ.

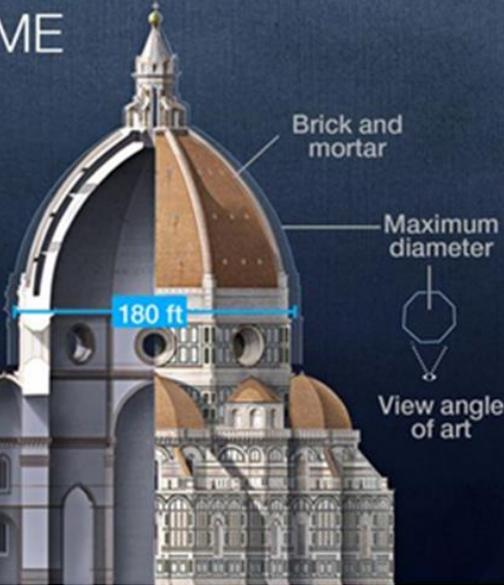
Ιαπωνική παγόδα 7^{ος} αιώνας μ.Χ.

Κατασκευές στην Αναγέννηση

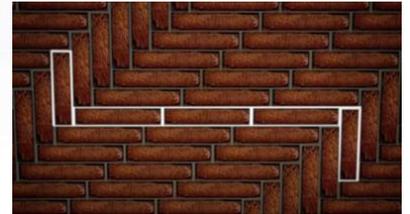
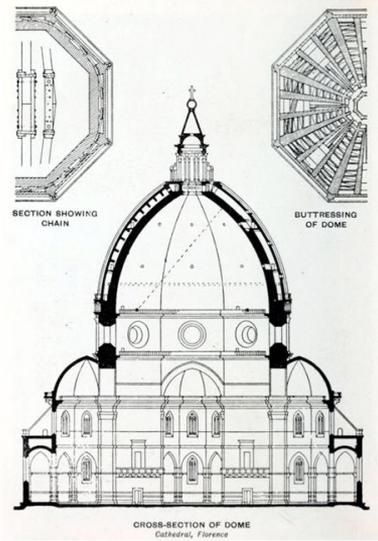
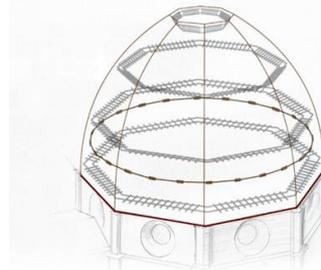
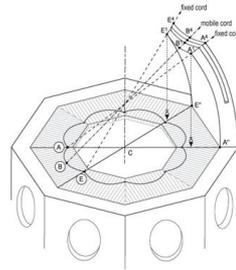
Ο τρούλος του Filippo Brunelleschi

REDEFINING
THE DOME

1471 (year
completed)
Santa Maria
del Fiore
FLORENCE

Cattedrale di Santa Maria del Fiore 1436 μ.Χ.

2^ο μέρος

Η επιστήμη του πολιτικού μηχανικού

Πως φτάσαμε στους πολιτικούς μηχανικούς

12-13 αιώνας. Ingenieur-Engineer.

Λατινική προέλευση: ingenium (παραγωγικό πνεύμα, που χαρακτηρίζει άνθρωπο με αντίληψη, πλούσιο πνεύματος)

Μέσοι χρόνοι-Αναγέννηση. Ingenieur.

Συνδέεται με την κατασκευή στρατιωτικών οχυρωμάτων και την στρατιωτική τεχνολογία

1735. Johann Rudolph Fäsch. Εισάγει τον όρο στρατιωτικού μηχανικού, Ingenieurkorps, Geniekorps

1747. Ecole des ponts et chaussées
Σχολή γεφυρών και οδών

1750. John Smeaton (1724-1792)
Ο πρώτος πολιτικός μηχανικός

1794. École Polytechnique

1837. Σχολείο Βιομηχανικών Τεχνών.
Κατ' αρχήν δάσκαλοι: στρατιωτικοί μηχανικοί της σχολής Ευελπίδων
1914. Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο

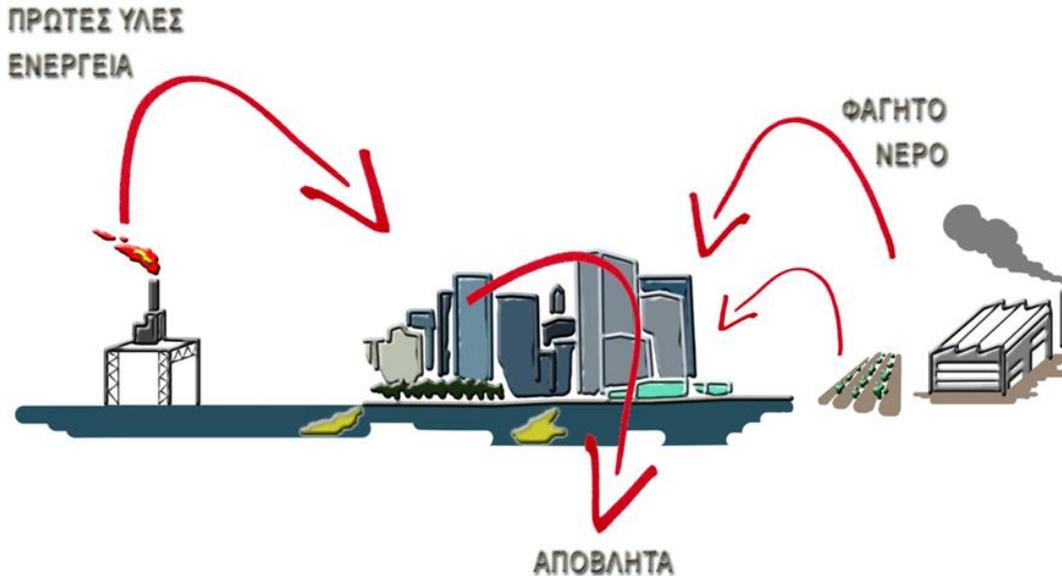

Φρειδερίκος Τσέντενερ

1887. Σχολή Πολιτικών Μηχανικών
Alma Mater. Μητέρα-Τροφός της Ελληνικής Τεχνολογίας
Πρώτοι τεταρτοετείς φοιτητές (1890)

Το επάγγελμα του πολιτικού μηχανικού

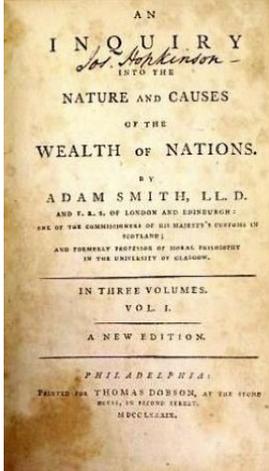

Φυσικό περιβάλλον → Έργα Πολιτικού Μηχανικού → Δομημένο περιβάλλον

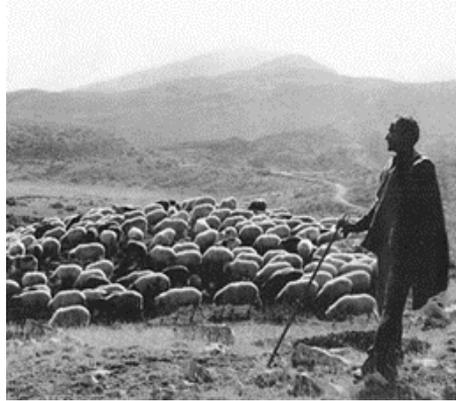
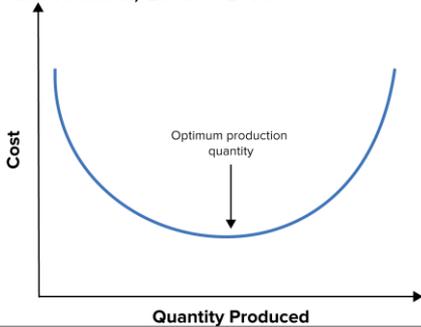
Το επάγγελμα του Πολιτικού Μηχανικού αφορά στον σχεδιασμό, μελέτη, κατασκευή, συντήρηση και λειτουργία τεχνικών έργων καθώς και στην προστασία και εκμετάλλευση του φυσικού περιβάλλοντος.

ορθολογισμός-μαθηματικά-σχέδιο-φυσική-χημεία-εμπειρία

Οικονομίες κλίμακας

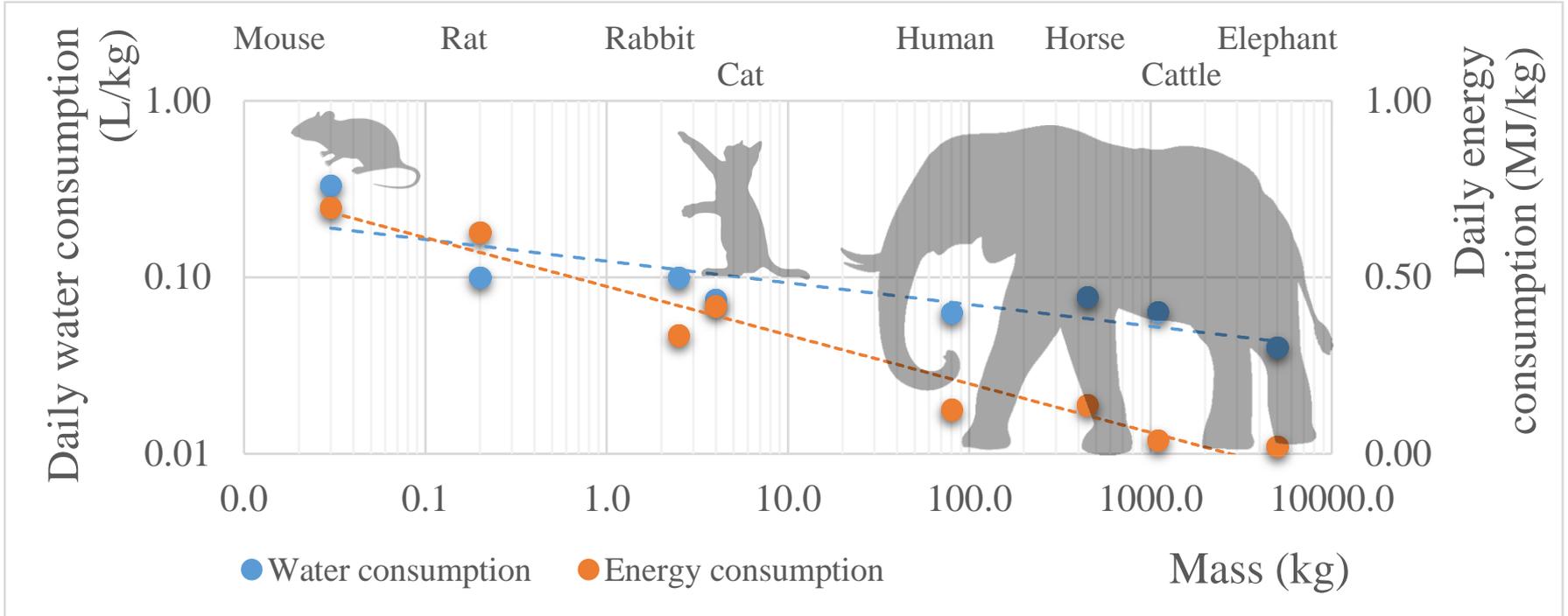

Smith, A. The Wealth of Nations, W. Strahan and T. Cadell, London 1776.

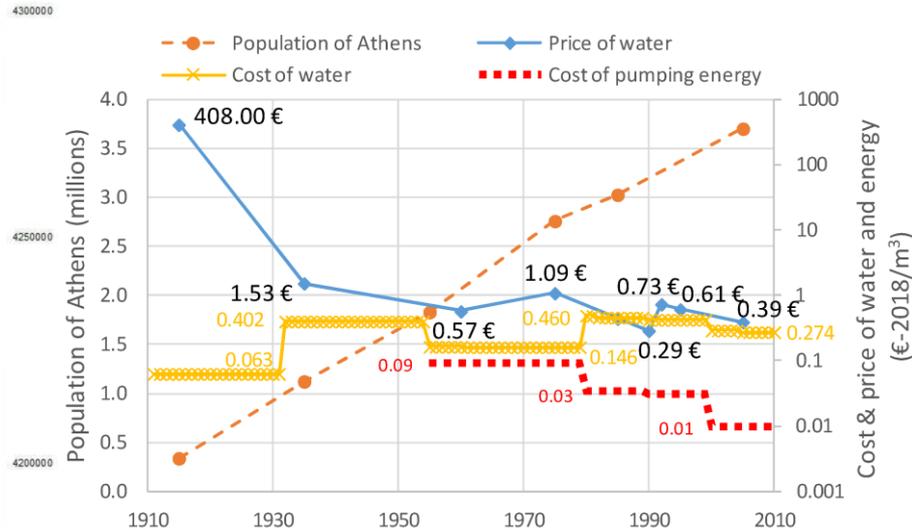
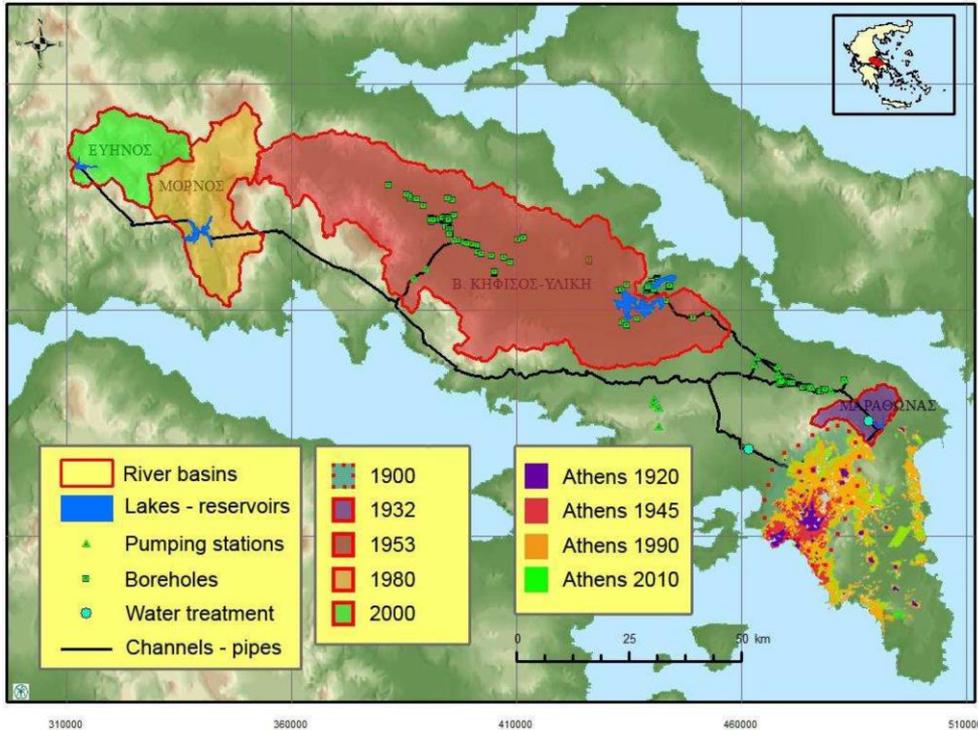
Οικονομίες κλίμακας

Οικονομίες κλίμακας: ο ρόλος τους στην Φύση

Κατανάλωση νερού και ενέργειας των θηλαστικών ανά μονάδα μάζας

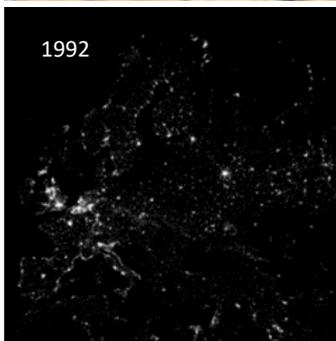
Οικονομίες κλίμακας και έργα υποδομής

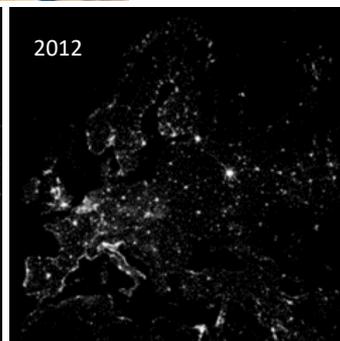
Οικονομίες κλίμακας και έργα υποδομής

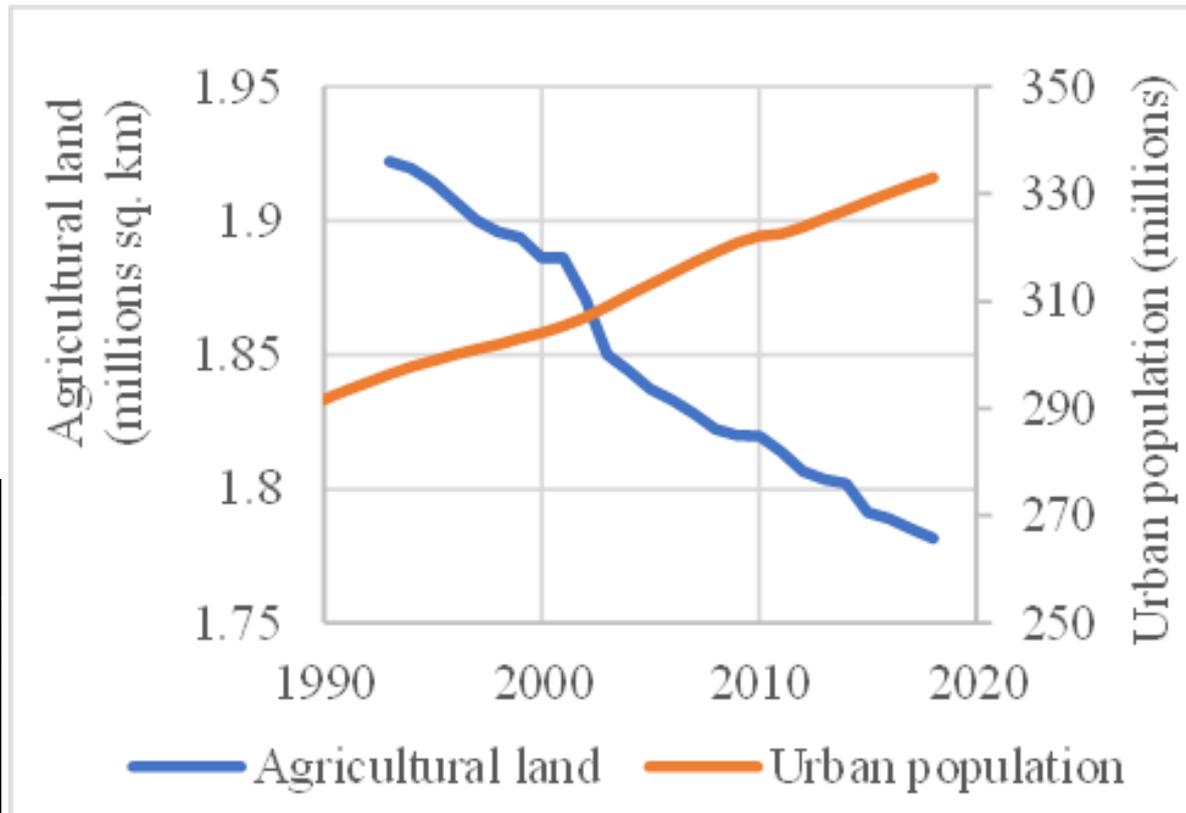
Ευρώπη:
Νυχτερινές
δορυφορικές
φωτογραφίες
(α) 1992 (β) 2012

1992

2012

Τομείς της Σχολής Πολιτικών Μηχανικών ΕΜΠ

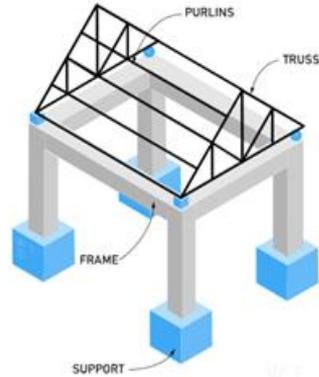
- Δομοστατικής
- Υδατικών Πόρων και Περιβάλλοντος
- Μεταφορών και Συγκοινωνιακής Υποδομής
- Γεωτεχνικής
- Προγραμματισμού και Διαχείρισης Τεχνικών Έργων

Το πτυχίο είναι ενιαίο όπως
και τα επαγγελματικά δικαιώματα

Τομέας Δομοστατικής

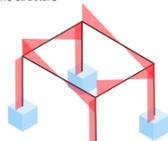

STRUCTURAL MODELING

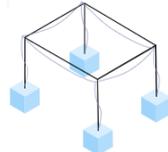

STRUCTURAL ANALYSIS

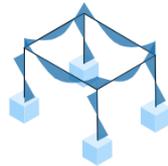
Analyze the effects of loads on the structure

SHEAR DIAGRAM

DEFORMATION

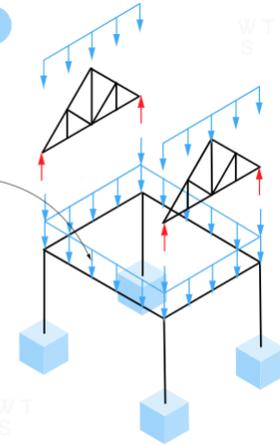

MOMENT DIAGRAM

LOAD ANALYSIS

Identify all possible loads that will act on the structure

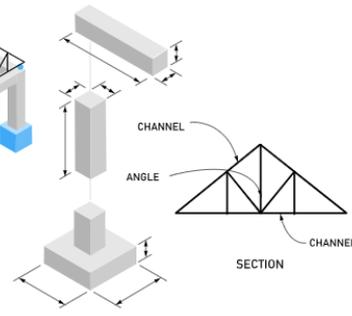
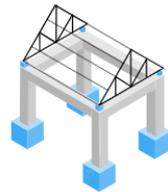
- Gravity
- Dead and Live
- Wind
- Snow
- Earthquake

FREE BODY DIAGRAM

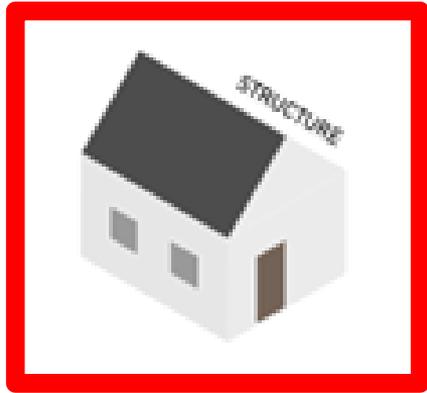
STRUCTURAL DESIGN

Determine appropriate sections for structural elements

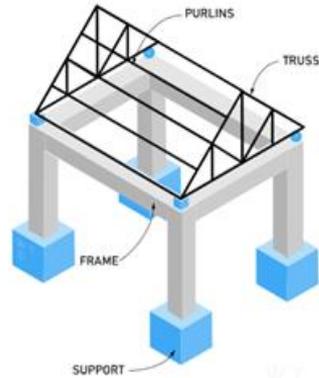

DIMENSIONING

Τομέας Δομοστατικής

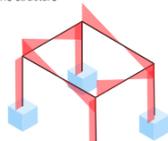

STRUCTURAL MODELING

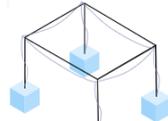

STRUCTURAL ANALYSIS

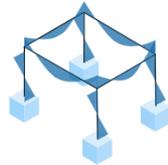
Analyze the effects of loads on the structure

SHEAR DIAGRAM

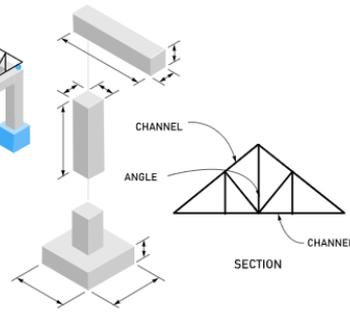
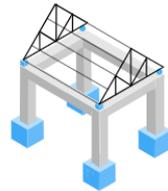
DEFORMATION

MOMENT DIAGRAM

STRUCTURAL DESIGN

Determine appropriate sections for structural elements

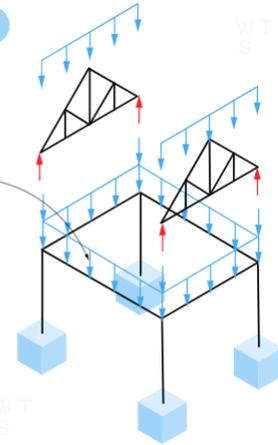

DIMENSIONING

LOAD ANALYSIS

Identify all possible loads that will act on the structure

- Gravity
- Dead and Live
- Wind
- Snow
- Earthquake

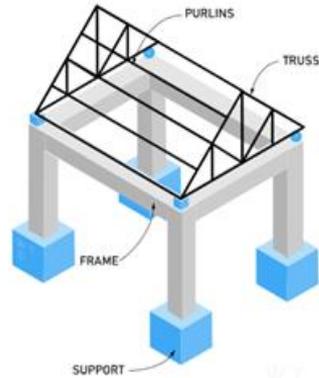

FREE BODY DIAGRAM

Τομέας Δομοστατικής

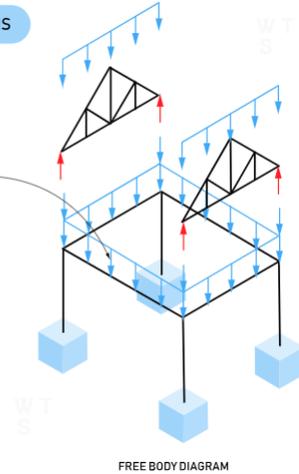
STRUCTURAL MODELING

LOAD ANALYSIS

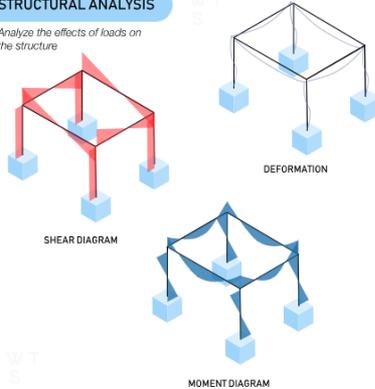
Identify all possible loads that will act on the structure

- LOADS
- Gravity
  - Dead and Live
  - Wind
  - Snow
  - Earthquake

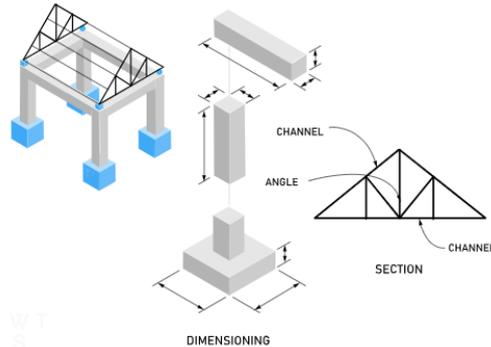
STRUCTURAL ANALYSIS

Analyze the effects of loads on the structure

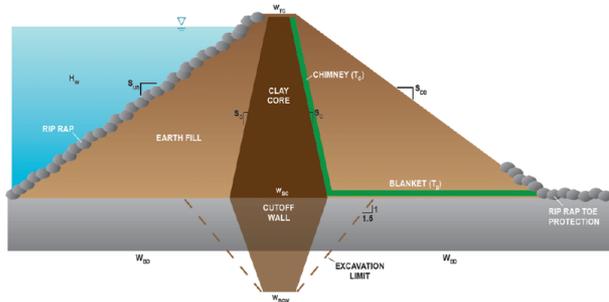
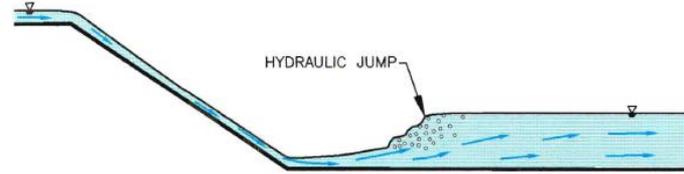
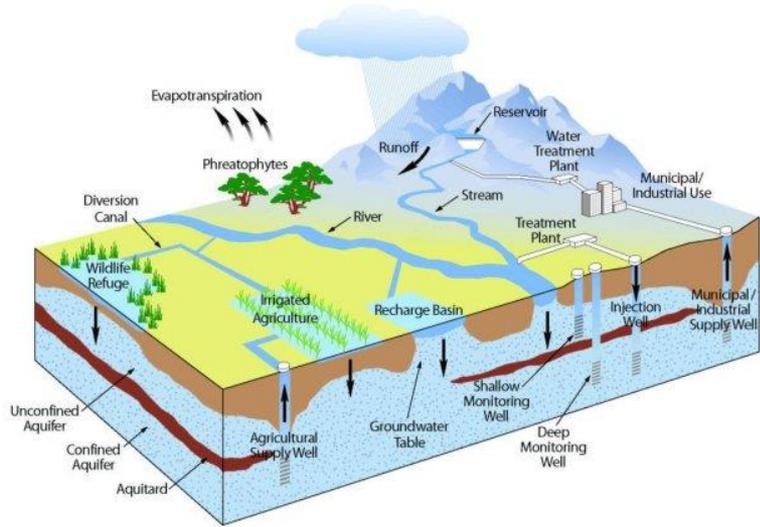

STRUCTURAL DESIGN

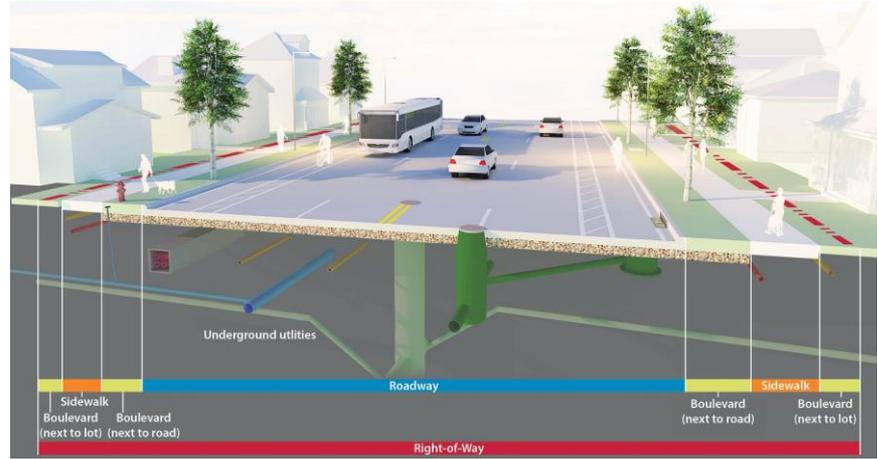
Determine appropriate sections for structural elements

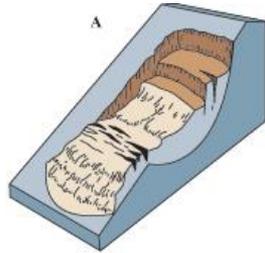
Τομέας υδατικών πόρων και περιβάλλοντος

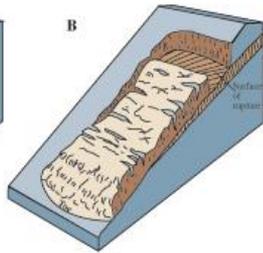
Τομέας μεταφορών

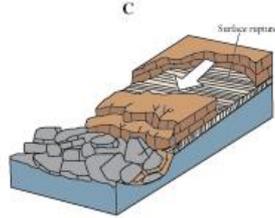
Τομέας γεωτεχνικής

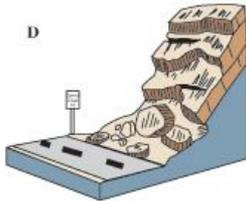
Rotational landslide

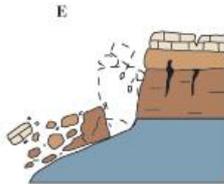
Translational landslide

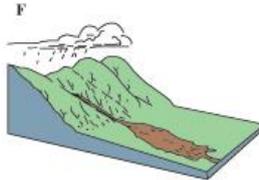
Block slide

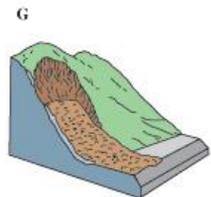
Rockfall

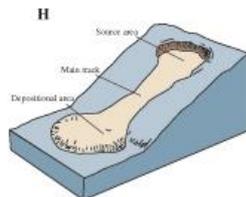
Topple

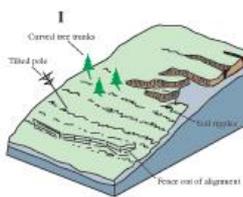
Debris flow

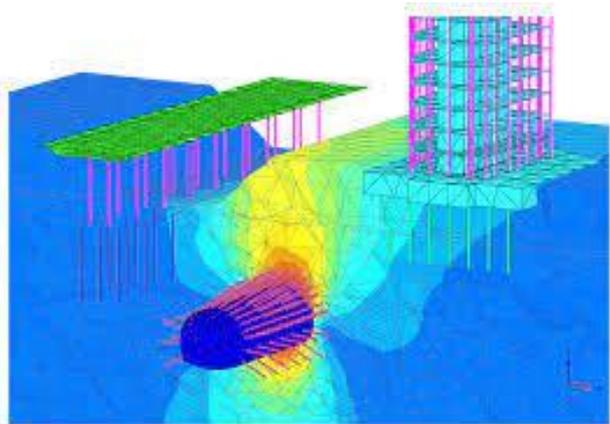
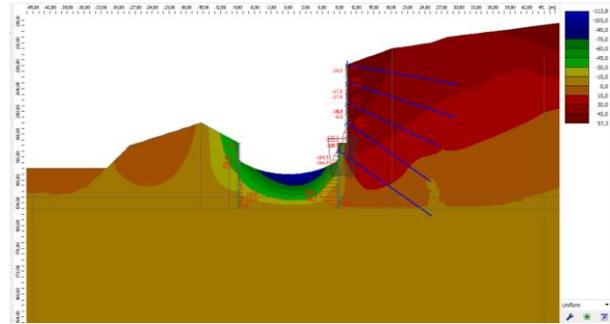
Debris avalanche

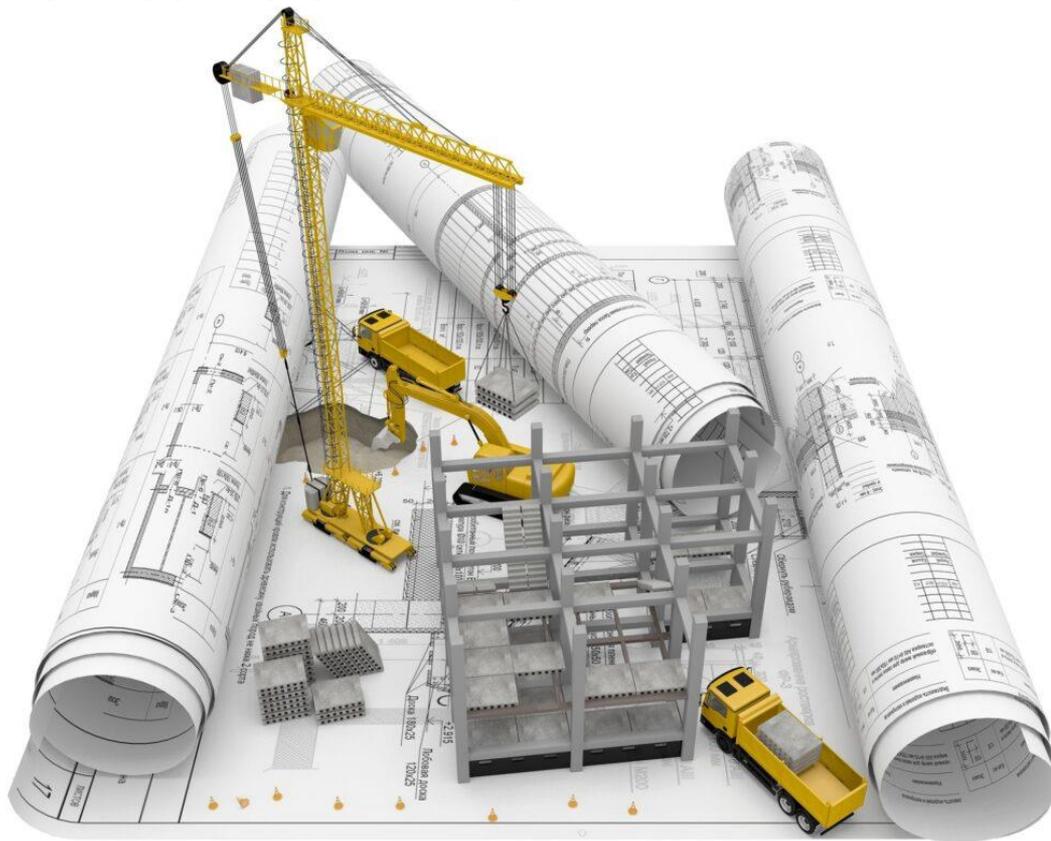
Earthflow

Creep

Τομέας προγραμματισμού

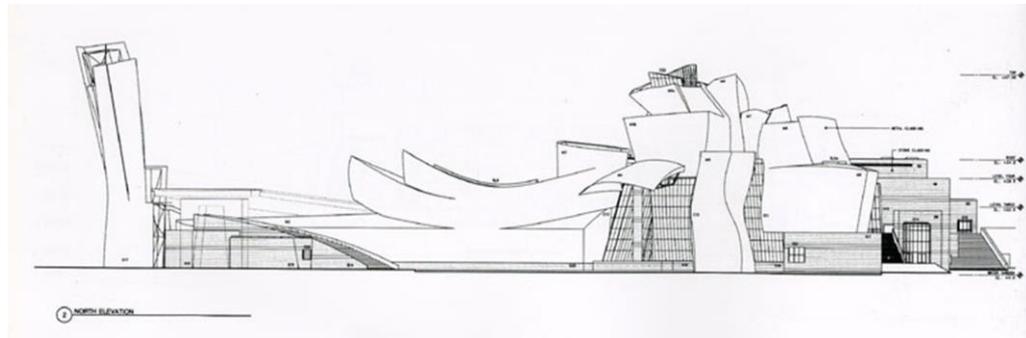

Αρχιτέκτονας ή Πολιτικός μηχανικός?

Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ΕΜΠ

Τομείς

1. Αρχιτεκτονικός σχεδιασμός
2. Πολεοδομία και χωροταξία
3. Αρχιτεκτονική γλώσσα, επικοινωνία και σχεδιασμός
4. Συνθέσεων Τεχνολογικής Αιχμής

Σχολή Πολιτικών Μηχανικών ΕΜΠ

Τομείς

1. Δομοστατικής
2. Υδατικών Πόρων και Περιβάλλοντος
3. Μεταφορών και Συγκοινωνιακής Υποδομής
4. Γεωτεχνικής
5. Προγραμματισμού και Διαχείρισης Τεχνικών Έργων

3^ο μέρος. Ο ρόλος του μηχανικού σήμερα

Έχει έρθει το τέλος της σύγχρονης εποχής?

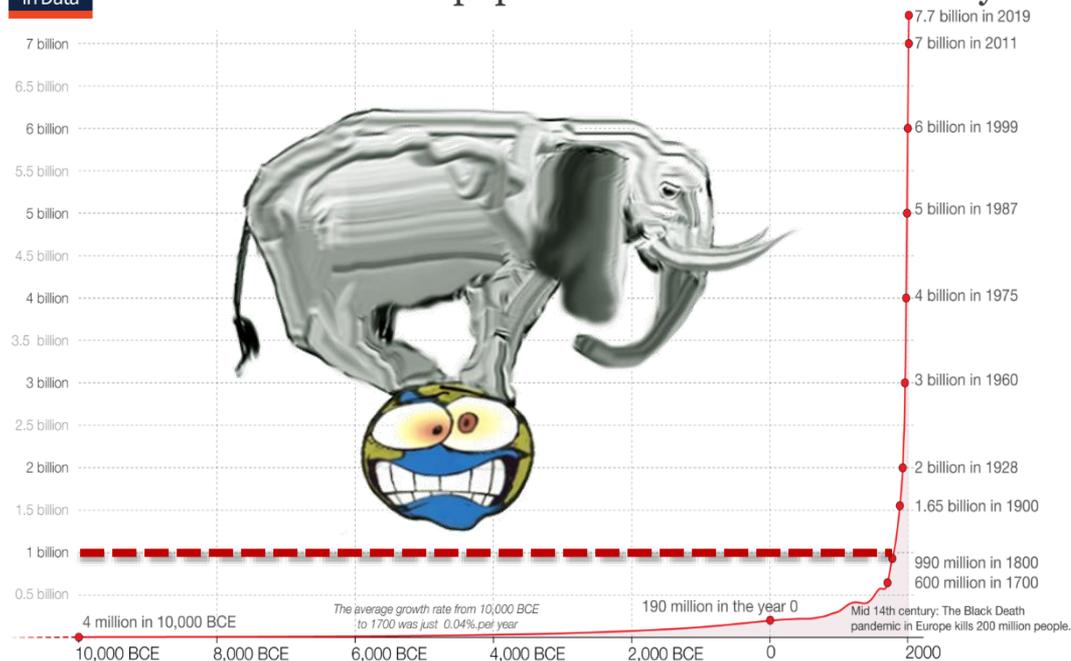

Thomas Robert Malthus (1766–1834)

Malthus, T.R. An Essay on the Principle of Population;
J. Johnson: London, UK, 1798.

Our World
in Data

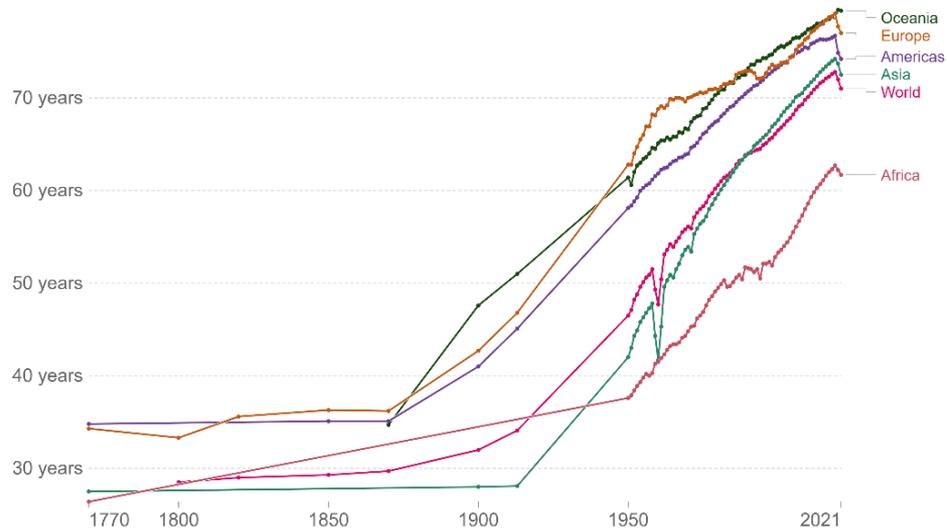
The size of the world population over the last 12,000 years

Based on estimates by the *History Database of the Global Environment (HYDE)* and the United Nations. On OurWorldinData.org you can download the annual data. This is a visualization from OurWorldinData.org, where you find data and research on how the world is changing. Licensed under [CC-BY-SA](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/) by the author Max Roser.

Έχει έρθει το τέλος της σύγχρονης εποχής?

Life expectancy, 1770 to 2021

Our World in Data

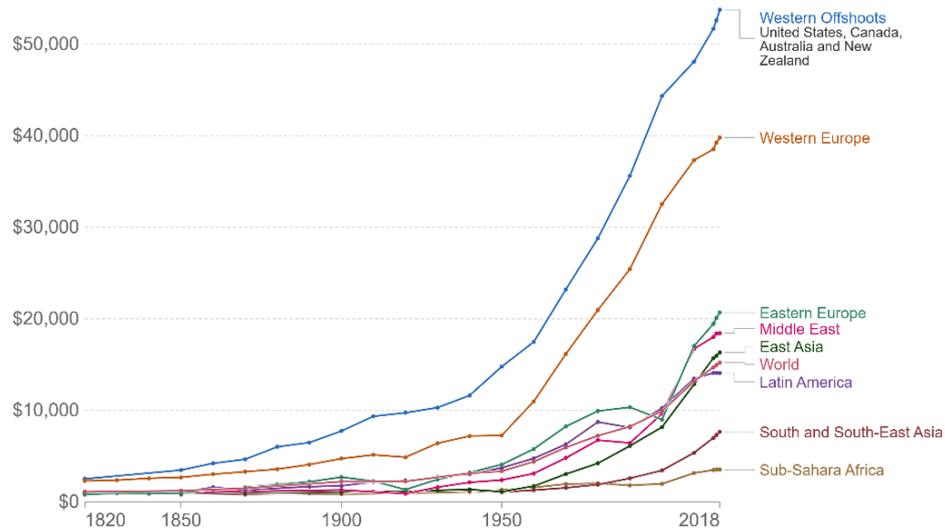
OurWorldInData.org/life-expectancy • CC BY

Source: UN WPP (2022); Zijdeman et al. (2015); Riley (2005)

Note: Shown is the 'period life expectancy'. This is the average number of years a newborn would live if age-specific mortality rates in the current year were to stay the same throughout its life.

GDP per capita, 1820 to 2018

This data is adjusted for differences in the cost of living between countries, and for inflation. It is measured in constant 2011 international- $\$$.

Our World in Data

Source: Maddison Project Database 2020 (Bolt and van Zanden, 2020)

OurWorldInData.org/economic-growth • CC BY

Ο ρόλος του μηχανικού σήμερα

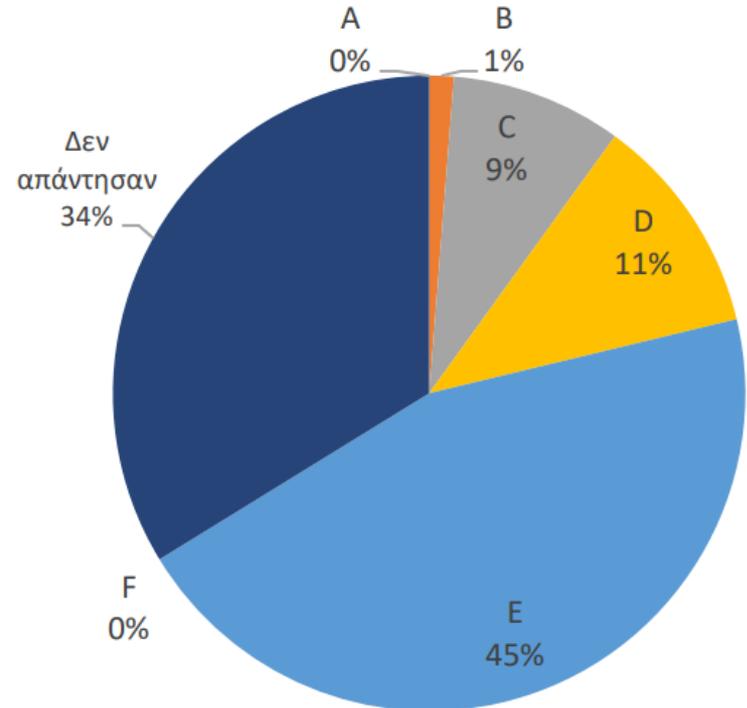
Κύριοι παράγοντες που συνεισέφεραν στην αύξηση του προσδόκιμου ζωής

- Βελτίωση της δημόσιας υγείας με την δημιουργία συστημάτων ύδρευσης και αποχέτευσης
- Βελτίωση των συνθηκών ζωής με καλύτερα σπίτια και δημόσια κτίρια
- Θεαματικά περισσότερη και φτηνότερη ενέργεια, ως αποτέλεσμα της εκμετάλλευσης ορυκτών καυσίμων
- Βελτίωση της παραγωγής και μεταφοράς τροφίμων, καθώς και των συνθηκών υγιεινής στη συντήρησή τους
- Ισχυρή οικονομία για χρηματοδότηση των παραπάνω και του συστήματος υγείας
- Αύξηση του επιπέδου εκπαίδευσης του πληθυσμού
- Βελτίωση διατροφής και ένδυσης
- Πρόοδος στην ιατρική και την φαρμακευτική
- Μείωση της διακινδύνευσης από φυσικές καταστροφές

Με κόκκινο
επισημαίνεται η
συμβολή του
Πολιτικού
Μηχανικού

Ποιο είναι το πιο σημαντικό στοιχείο της δουλειάς του πολιτικού μηχανικού τον 21^ο αιώνα;

- A. Υπολογισμοί στατικοί, υδραυλικοί κτλ.;
- B. Κατασκευή και υλοποίηση υπολογιστικών αλγορίθμων;
- C. Κατασκευή και διαχείριση έργων υποδομής;
- D. Σωτηρία του πλανήτη;
- E. Δημιουργική επίλυση προβλημάτων για βελτίωση της δημόσιας υγείας και ευημερίας;
- F. Άλλο

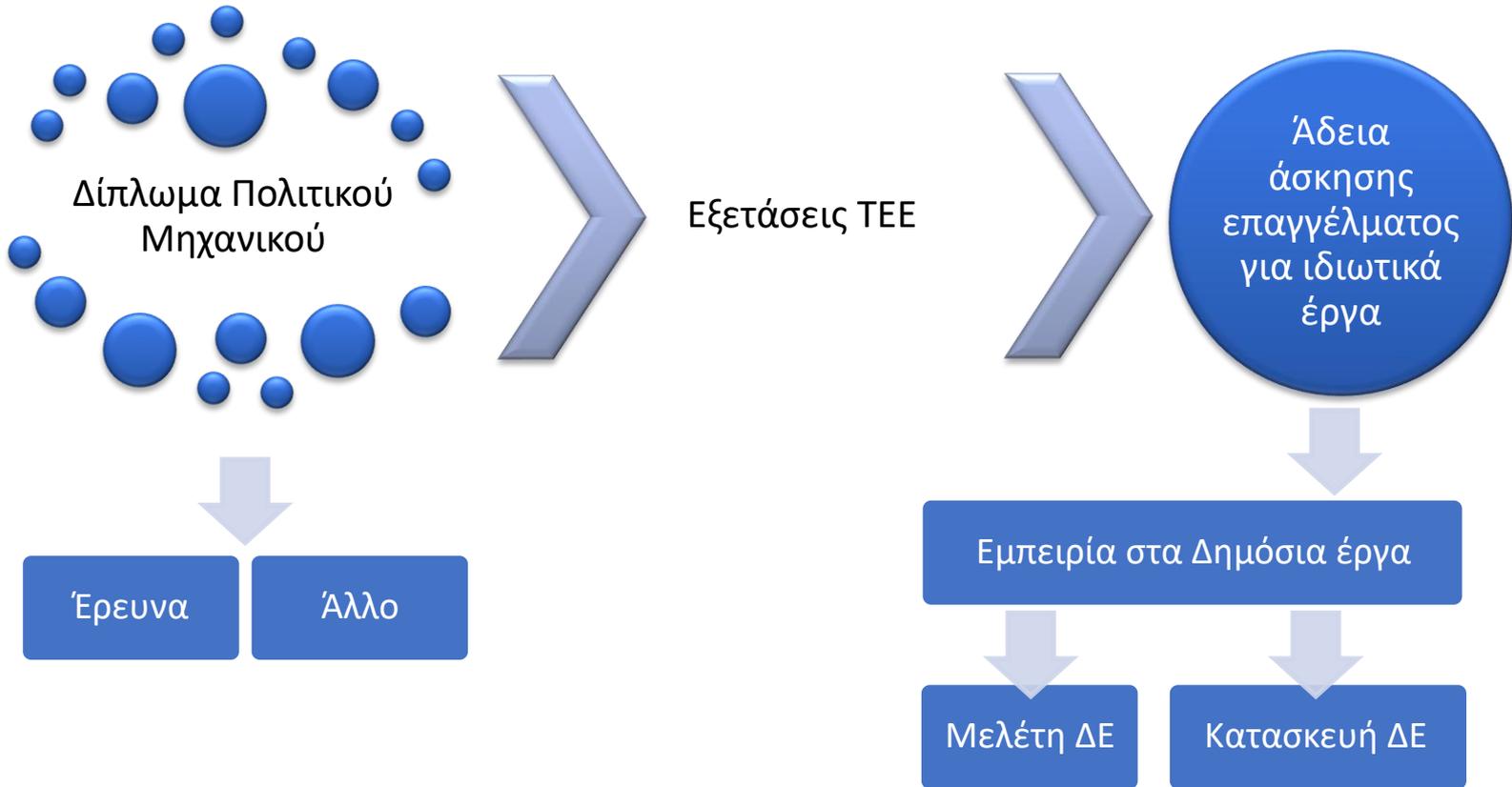

Εκπαιδευτική διαδικασία

- ⦿ Εκπαιδευτικός κύκλος ~60 μαθημάτων
- ⦿ Παραδείγματα Κατασκευής Έργων
- ⦿ Εφαρμογές Προγραμμάτων Η/Υ
- ⦿ Εργαστήρια
- ⦿ Τεχνικές Επισκέψεις
- ⦿ Ακαδημαϊκές εργασίες

Μετά την εκπαιδευτική διαδικασία

Επαγγελματική δραστηριότητα

- Μετά την απόκτηση διπλώματος
  - Ιδιωτικά Έργα
  - Δημόσια Έργα
  - Μεταπτυχιακές Σπουδές
  - Έρευνα
  - Άλλο
  - Συνδυασμός των ανωτέρω
- Μελέτη (γραφείο)
- Διαχείριση (γραφείο και πεδίο)
- Παραγωγή υλικών (βιομηχανία-εργαστήριο)
- Έρευνα (γραφείο-πεδίο-εργαστήριο)
- Εργοτάξιο (πεδίο)

Επαγγελματική δραστηριότητα

- Στο αντικείμενό του:
  - Στατικά έργα
  - Συγκοινωνιακά έργα
  - Υδραυλικά έργα
  - Γεωτεχνικά έργα
  - Έργα τεχνικού προγραμματισμού και διοίκησης

- Ο πολιτικός μηχανικός έχει επαγγελματικά δικαιώματα και για:
  - Αρχιτεκτονικά έργα
  - Τοπογραφικά έργα
  - Ενεργειακά έργα

«κατασκευάζειν και χαίρειν»

A. Ρουσόπουλου, καθηγητή Ε.Μ.Πολυτεχνείου, Εκδόσεις Παπαζήση, 1966

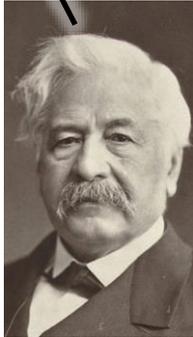

4^ο μέρος. Παραδείγματα

Διώρυγα του Σουέζ

1854: Προς τους συνεργάτες του: «θα σχεδιάσουμε τη διώρυγα, βασιζόμενοι στην **υπόθεση** ότι η Γη είναι επίπεδη»

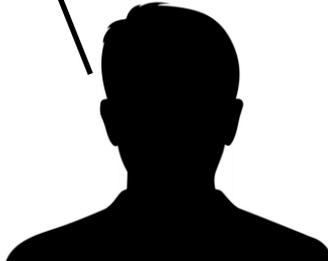
Ferdinand de Lesseps (1805-1894). Μελετητής της Διώρυγας του Σουέζ

1855 “...γιατί ένας Γάλλος μηχανικός, έχει αρχίσει ένα έργο, που αν επιτύχει, θα ανοίξει μία νέα θαλάσσια οδό μήκους που θα ενώσει την Ερυθρά Θάλασσα με την Μεσόγειο; ... Γιατί δεν ανέλαβαν το έργο αυτό Βρετανοί μηχανικοί; Γιατί αφήσαμε να μειωθεί το γόητρό μας;”

Λόρδος Πάλμεστον Πρωθυπουργός του Ην. Βασιλείου 1859 έως 1865

“Οι συνάδελφοί μου κι εγώ πιστεύουμε ότι το έργο αυτό θα αποτύχει. Σε μία τόσο μεγάλη απόσταση, η σφαιρικότητα της Γης θα προκαλέσει ρήγματα στις όχθες της διώρυγας. Οι Άγγλοι μηχανικοί δε θέλησαν να συνδεθούν με μία αποτυχία

Πρόεδρος του Ινστιτούτου Πολιτικών Μηχανικών του Ην. Βασιλείου

«Τεράστιο έργον δεν ανελήφθη στο παρελθόν διότι η εκτέλεσός του εσχεδιάσθη επίπεδος»
Εφημερίδα “ΕΜΠΡΟΣ”, 30/06/1956

1877: Απόφαση Βουλής Ην. Βασιλείου: όλα τα σχέδια για την κατασκευή σιδηροδρομικών γραμμών, διωρύγων κ.τ.λ. θα εξετάζονταν, μόνο όταν **δεν αναφέρονται** στην υπόθεση ότι «η γη είναι επίπεδη»

Πηγή:

<https://strangepress.gr/>, <https://el.wikipedia.org/>, Εφημερίδα “ΕΜΠΡΟΣ”, 30/06/1956

Διώρυγα του Σουέζ

- Γεωγραφία. Πλεονέκτημα, ή εμπόδιο στην εξέλιξη ενός κράτους
- 80% του παγκόσμιου εμπορίου σήμερα γίνεται διά θαλάσσης
- Η διώρυγα:
  - Είναι μια τεχνητή πλωτή οδός διπλής διέλευσης στην Αίγυπτο, έχει μήκος 193 χιλιομέτρων και συνδέει τη Μεσόγειο και την Ερυθρά Θάλασσα
  - Χωρίζεται εγκάρσια σε δύο λωρίδες στα περισσότερα μέρη του για να επιτρέπει στα πλοία να περνούν προς δύο κατευθύνσεις ταυτόχρονα, μεταξύ Ευρώπης και Ασίας
  - Θεωρείται η ταχύτερη θαλάσσια λωρίδα μεταξύ των δύο ηπείρων και εξοικονομεί περίπου 15 ημέρες

Διώρυγα του Σουέζ

- Το 1858, η συσταθείσα κατασκευαστική εταιρεία (La Compagnie du Canal Universelle), συνυπογράφει συμβόλαιο για 99 χρόνια εκμετάλλευσης και στη συνέχεια την παραχωρεί στην Αίγυπτο.
- 21 Μαρτίου 1859 -- 25 Απριλίου 1869
- Συνολικά το 1859 εργάστηκαν 18.000 εργάτες οι οποίοι το 1863 έφτασαν 42.000
- Στην κατασκευή Έλληνες Δωδεκανήσιοι (Κάσο Καστελόριζο)
- 1875 οικονομικές δυσχέρειες
- 1956 ο Νάσερ την κρατικοποίησε, θέτοντας τέρμα στη Βρετανική κυριαρχία (παγκόσμια κρίση).
- Σήμερα, ανήκει και διοικείται από την Αρχή της διώρυγας του Σουέζ Αρχής (Suez Canal Authority-SCA) της Αιγύπτου.

Διώρυγα του Σουέζ

- Κατασκευή λιμανιού στην λιμνοθάλασσα Μενζαλέχ για την παραλαβή του μηχανικού υλικού
- Κατασκευή αρτοποιείου για τη σίτιση των εργατών
- Για την μεταφορά πόσιμου νερού, δημιουργήθηκε κανάλι από το Νείλο προς την έδρα των συνεργείων. Υπολογίζεται πως καταναλώνονταν καθημερινά 200.000 λίτρα νερού
- Χωρίς μηχανικά μέσα ανοίχθηκε ένα πρώτο τμήμα 8 μέτρων πλάτους και 1,20 βάθους, κάτι που διευκόλυνε την άφιξη βυθοκόρων και άλλων σκαφών για τον γενικότερο ανεφοδιασμό. Το μαλακό έδαφος διευκόλυνε τις εργασίες
- Παράγκες, γύρω από το λιμάνι για τα γραφεία των μηχανικών και εργατών

OPENING OF THE SUEZ CANAL: THE PROGRESSION OF SHIPS IN THE CANAL.

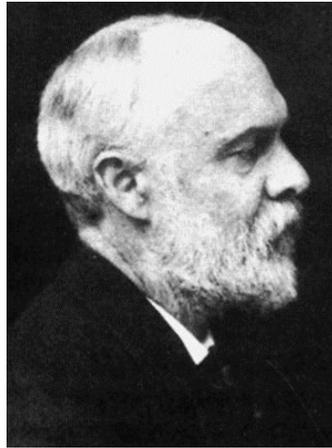

Γέφυρα του QUEBEC, Καναδάς

Ανάγκη σύνδεσης του Βόρειου και του Νότιου τμήματος του Κεμπέκ διασχίζοντας τον ποταμό St. Lawrence.

- Απαίτηση για πρόσβαση σε οχήματα, σιδηρόδρομο και πεζούς
- Theodore Cooper (υπεύθυνος μηχανικός) -> Cantilever Bridge (Γέφυρα Προβόλου)
- Gustave Eiffel -> συνιστά επίσης Γέφυρα Προβόλου
  - 1850: επιθυμία κατασκευής της γέφυρας στο Κεμπέκ
  - 1880: υποστήριξη από την κυβέρνηση
  - Συμφωνία για χρηματοδότηση

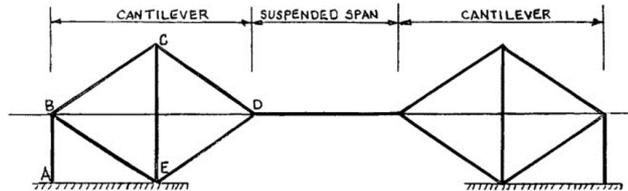
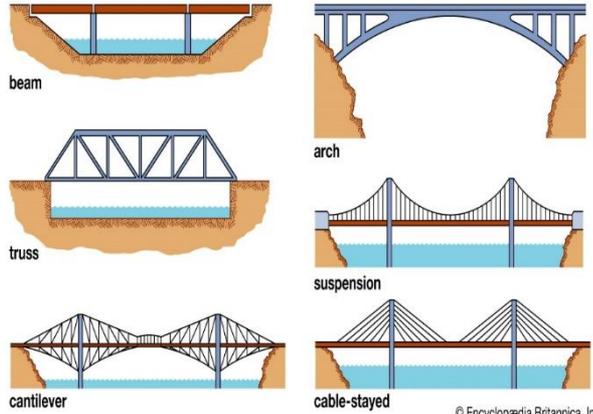

Theodore Cooper

Gustave Eiffel

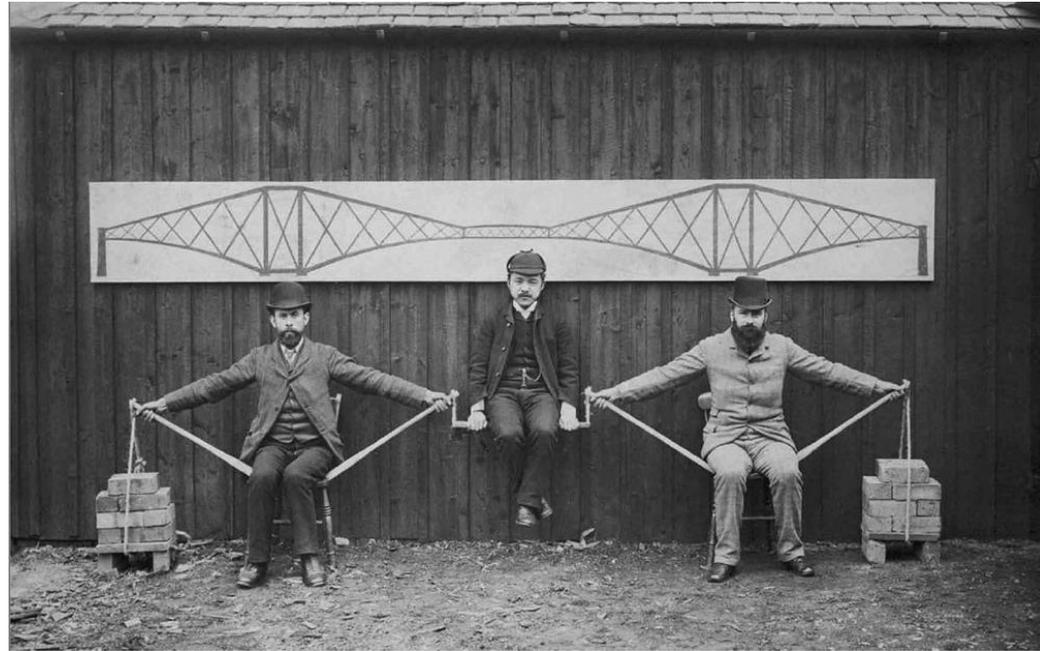
Γέφυρα του QUEBEC, Καναδάς

Anchor Post AB.....in tension
 Upper Chord BC, CD.....in tension
 Central Tower CE.....in compression
 Lower Chord BE, ED.....in compression

THE CANTILEVER PRINCIPLE

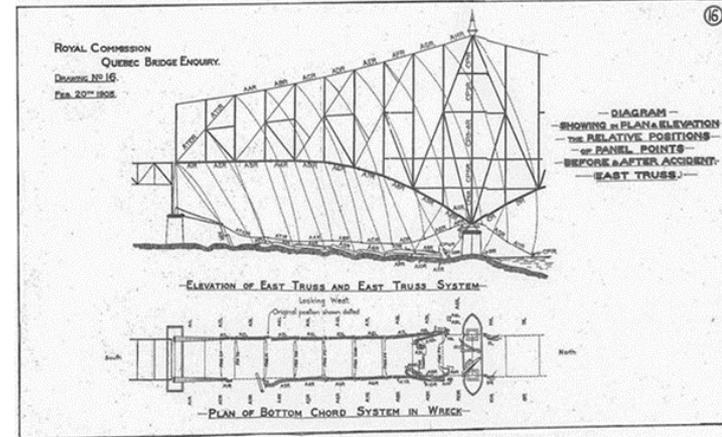
Figure 3

- 1900 (Οκτώβριος): τελετή έναρξης θεμελίωσης
- 1902: λήξη θεμελίωσης
- 2,5 χρόνια αναμονής (έλλειψη χρηματοδότησης)
- 1905 (Ιούλιος): έναρξη κατασκευής της ανωδομής
- 1908: πλάνο ολοκλήρωσης της ανωδομής

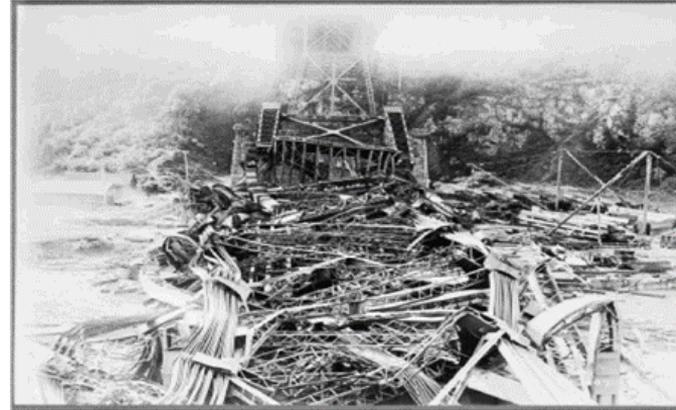
Γέφυρα του QUEBEC, Καναδάς

- Στη βόρεια πλευρά της κατασκευής αρχίζουν να παρατηρούνται παραμορφώσεις από επιβλέποντες και εργάτες
  - Οι προ-τρυπημένες διατομές δεν ευθυγραμμίζονται στη διαδικασία πριτσινώματος, οπότε τοποθετούνται κατ' επιβολής από τους εργάτες
  - Οι παραμορφώσεις αυξάνονται ακόμη περισσότερο
-
- Απουσία του Theodor Cooper από το εργοτάξιο καθ' όλη τη διάρκεια της κατασκευής. Επικοινωνία δια αλληλογραφίας μέσω άλλου μηχανικού (νέου και χωρίς πείρα)
  - Ο Cooper υποστηρίζει πως οι διατομές έχουν υποστεί ζημιά κατά την κατασκευή τους
  - Συνεχίζει την κατασκευή

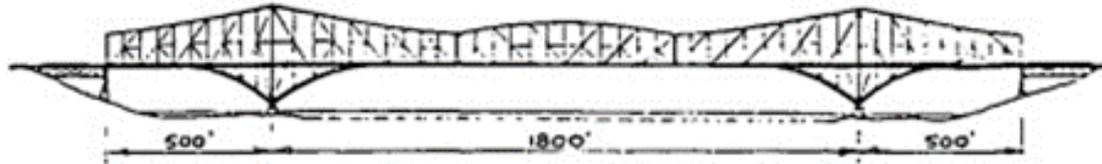
Γέφυρα του QUEBEC, Καναδάς

- Οι παραμορφώσεις ολοένα και αυξάνονται
- Ο Cooper είναι πια πεπεισμένος πως η ζημιά των διατομών οφείλεται στην ανέγερσή τους
- Ο επιβλέπων μηχανικός δεν βρίσκει στοιχεία που να αποδεικνύουν κάτι τέτοιο
- Οι εργάτες διαμαρτύρονται, απεργούν και δεν εμφανίζονται στο εργοτάξιο
- Για να μη χαθεί άλλο ανθρώπινο δυναμικό, ο Cooper συνεχίζει την ανέγερση
- 29 Αυγούστου 1907: Κατάρρευση της γέφυρας (75 νεκροί και 11 τραυματίες)

Γέφυρα του QUEBEC, Καναδάς

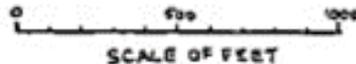
- Στη συνέχεια, μαζί με την υποστήριξη της κυβέρνησης του Καναδά, νέοι μηχανικοί προχώρησαν στον εκ νέου σχεδιασμό και την κατασκευή της γέφυρας
- Σημειώνεται, πως η νέα γέφυρα είχε μεγαλύτερο βάρος από την προηγούμενη

(b) FIRST QUEBEC BRIDGE (COLLAPSED UNDER CONSTRUCTION 1907)

(c) PRESENT QUEBEC BRIDGE (COMPLETED 1917)

Γέφυρα του QUEBEC, Καναδάς

- Σεπτέμβριος 1916: Δεύτερη Κατάρρευση της Γέφυρας (13 νεκροί)
- Κατά την ανέγερση του κεντρικού ανοίγματος, εκείνο ξαφνικά καταρρέει και βυθίζεται στο ποτάμι
- Αρχική υπόθεση για σαμποτάζ
- Διαπίστωση πως οφείλεται σε αστοχία σύνδεσης
- Αύγουστος 1919: Ολοκλήρωση της Γέφυρας

Figure 10. The span linked to the chains and raised clear of the scows, attempting the last hazardous operation in the construction of the bridge.

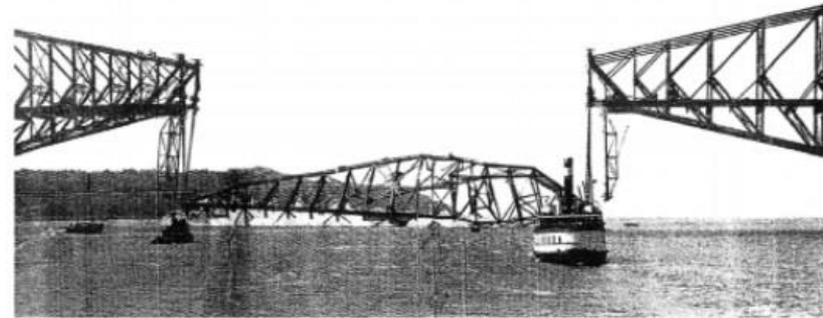

Figure 11. The falling span snapped by a lucky newspaper man a moment before the southeast corner of the span tore loose from its seat.

Figure 12. A few seconds after the fall.

Γέφυρα του QUEBEC, Καναδάς

- Η Γέφυρα του Κεμπέκ αποτελεί ιστορικό εθνικό μνημείο του Καναδά
- Εξυπηρετεί καθημερινά πάνω από 35000 Ι.Χ., 13 τρένα και 270 λεωφορεία
- Μετά τις αστοχίες κατασκευής, με εισήγηση του H. E. T. Haultain, από το 1925 έχει καθιερωθεί ένα τελετουργικό απονομής δαχτυλιδιών από σίδηρο «The Ritual of the Calling of an Engineer» στους απόφοιτους μηχανικούς στον Καναδά.
- Φοριέται στο μικρό δάκτυλο του δεξιού χεριού και αποτελεί σύμβολο υπενθύμισης των ευθυνών και της ηθικής ακεραιότητας του μηχανικού

H. E. T. Haultain

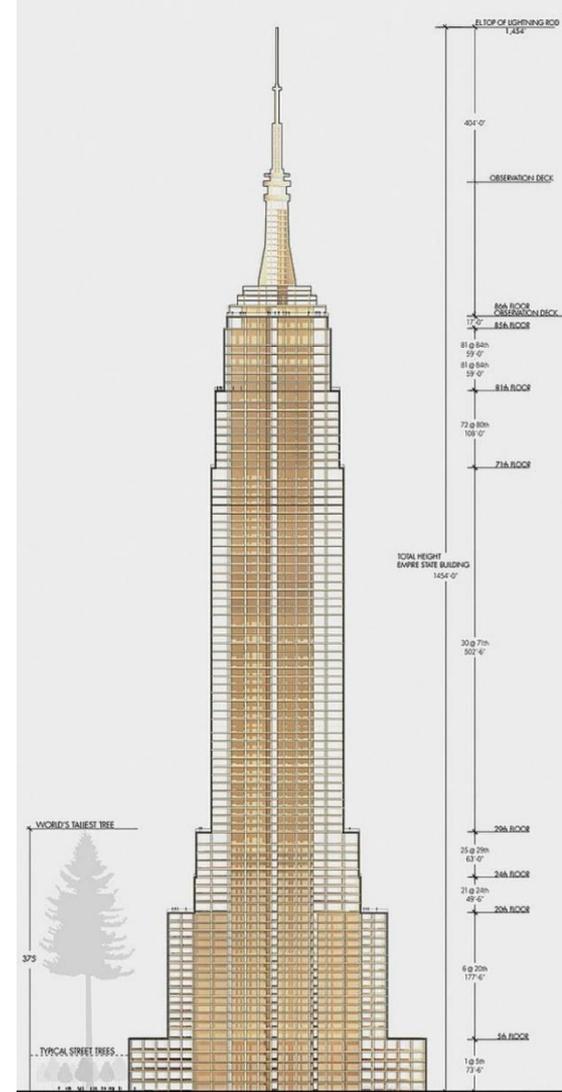
Empire State Building

- Βρίσκεται στην πόλη της Νέας Υόρκης
- Για πάνω από 40 χρόνια ήταν το υψηλότερο κτήριο στον κόσμο (1931-1972)
- Αποτελείται από 102 ορόφους
- Ενδεικτικά χρησιμοποιήθηκαν 10 εκ τούβλα, 57 χιλ. τόνοι χάλυβα, 48 χιλ. m³ σκυρόδεμα και 3.500 εργαζόμενοι
- Χρηματοδοτήθηκε ιδιωτικά
- Ο αρχιτεκτονικός ρυθμός του είναι Art Deco
- Αποτελεί ορόσημο για τους Πολιτικούς Μηχανικούς, ως προς την κατασκευή και την ταχύτητα υλοποίησης του

Empire State Building

- Ένας από τους υπευθύνους του έργου ήταν ο John J. Raskob, επιχειρηματίας, ταμίας της DuPont και αντιπρόεδρος της General Motors
- Είχε πολλά χρόνια το όνειρο της κατασκευής ενός ουρανοξύστη
- Μαζί με άλλους τέσσερις ανθρώπους ίδρυσαν την Empire State Inc. και θέσανε επικεφαλής τον Alfred Emanuel 'Al' Smith, πρώην κυβερνήτη της Νέας Υόρκης
- Το έργο ανέλαβε η κατασκευαστική εταιρία Starett και το αρχιτεκτονικό γραφείο Shreve, Lamb and Harman

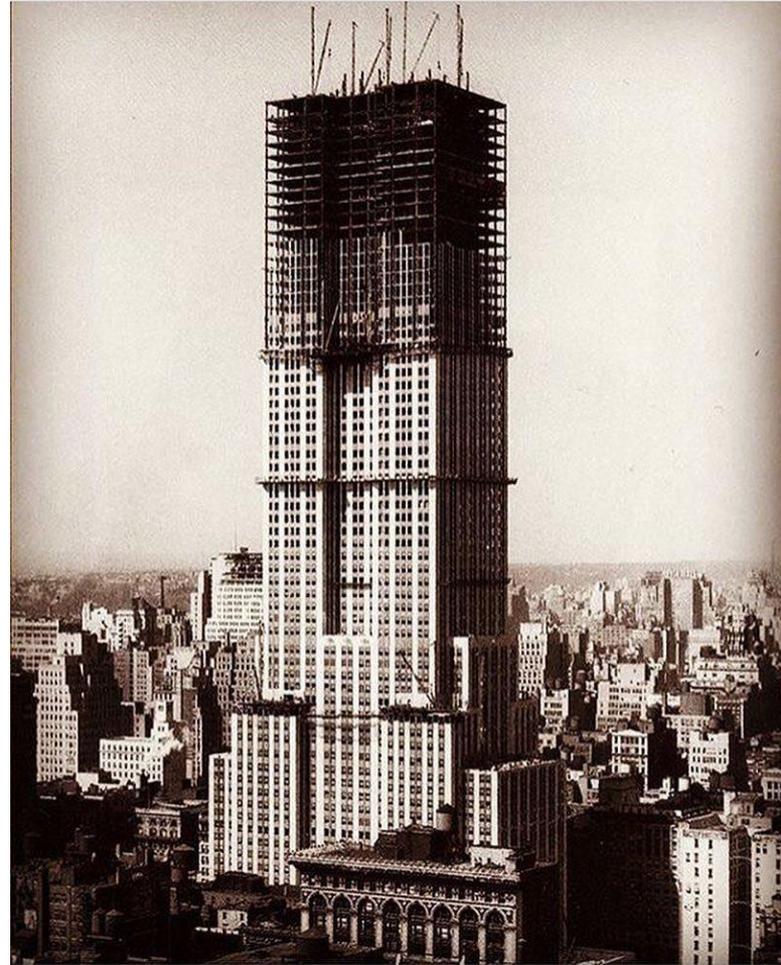
Empire State Building

- Σχεδιάστηκε με το αρχιτεκτονικό στυλ Art Deco (κίνημα που επικράτησε το 1925-1940) και περιλαμβάνει τα εξής στοιχεία:
  - Σύγχρονα-παραδοσιακά οικοδομικά υλικά
  - Γεωμετρικές λεπτομέρειες
  - Συνέπεια αρχιτεκτονικών στοιχείων
  - Έντονες αντιθέσεις σε χρώματα κ.ά
- Χρησιμοποίησε καινοτομία στον σχεδιασμό της πρόσοψης με την εφαρμογή εξολοκλήρου υαλοπετάσματος
- Πρώτη επισκευή αποκατάστασης μετά από 60 χρόνια
- Μεγάλη διάρκεια ζωής

Empire State Building

- Το ESB αναγέρθηκε στην αρχή της 'Μεγάλης Ύφεσης' (1929-1939)
- Η κατασκευή ξεκίνησε 17 Μαρτίου του '30
- Το έργο υλοποιήθηκε νωρίτερα από το χρονοδιάγραμμα σε 1 χρόνο και 15 μέρες και κάτω από τον προϋπολογισμό

Empire State Building

- Ο μεγαλύτερος στόχος ήταν η ταχύτητα για αυτό αποσκοπούσαν στην ελαχιστοποίηση στην πολυπλοκότητα
- Ήταν το πρώτο εμπορικό κτήριο που χρησιμοποιήθηκε fast-track κατασκευή
- Για την εποχή ήταν η πρώτη αρχιτεκτονική σχεδίαση προσαρμοσμένη στην ταχύτητα, για αυτό υπήρχαν 15 αρχικά σχέδια μέχρι να γίνει δεκτό το Plan-K
- Σχεδιάστηκε σε μόλις 2 εβδομάδες.

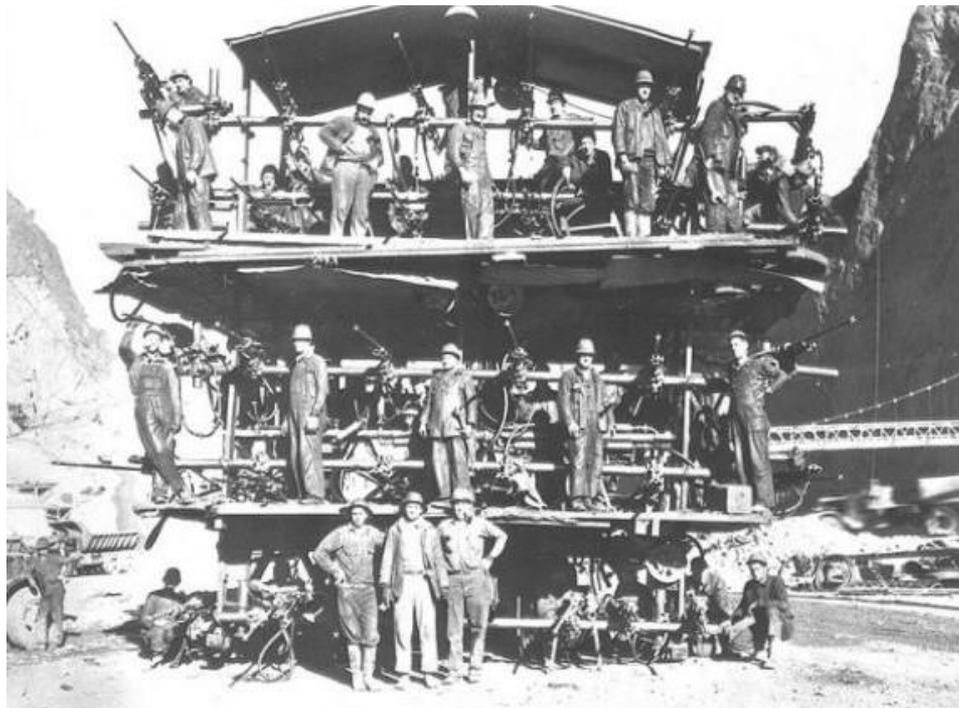
Φράγμα Hoover

- Τοξωτό φράγμα από σκυρόδεμα
- Ποτάμι του Κολοράντο, σύνορα Αριζόνα και Νεβάδα
- Ύψος 221 μέτρα, μήκος 379 μέτρα στη κορυφή, το μεγαλύτερο στις ΗΠΑ
- Λίμνη Mead, 185 km, από τις μεγαλύτερες τεχνητές λίμνες στον κόσμο
- Χρήσεις: περιορισμός πλημμυρών, άρδευση, τοπική παροχή νερού, υδροηλεκτρική ενέργεια, τουρισμός

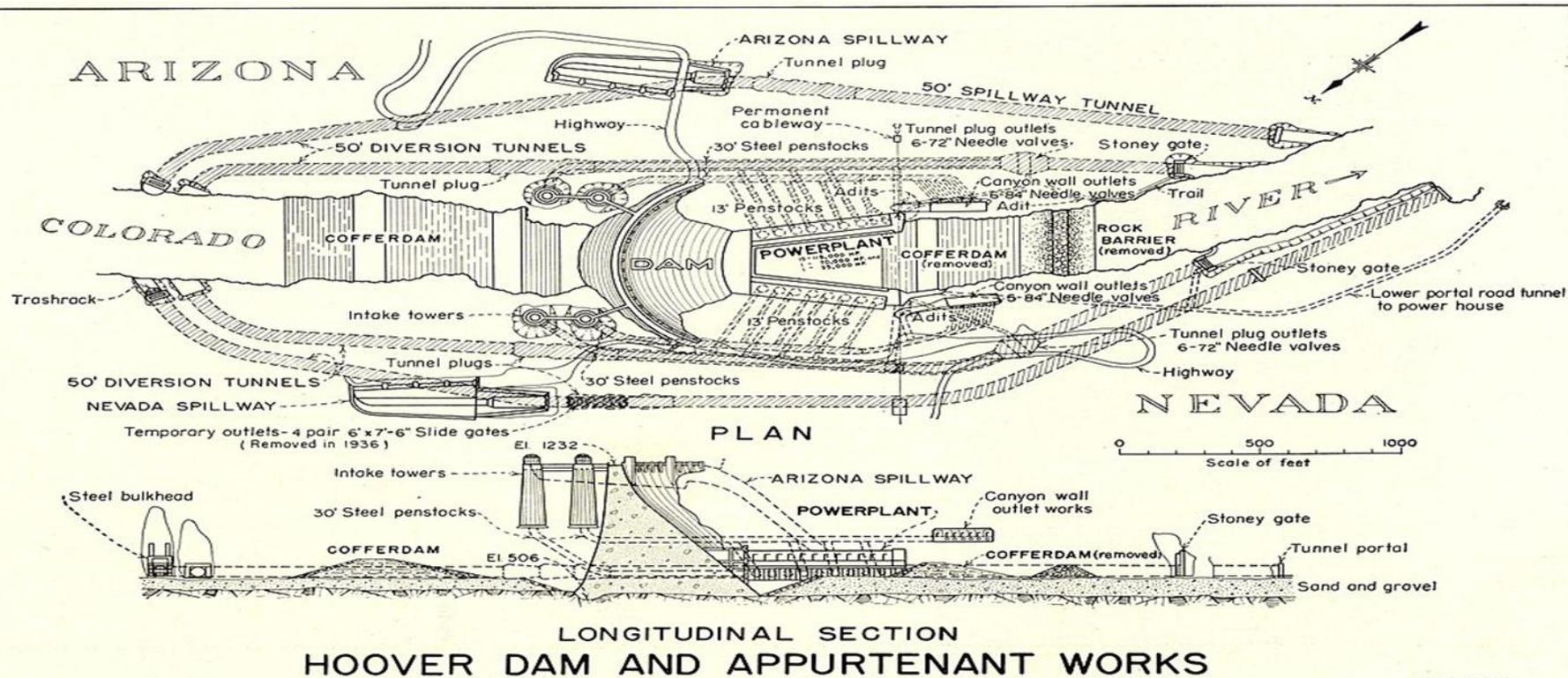

Φράγμα Hoover

- Εγκρίθηκε το 1928, η κατασκευή ξεκινάει αρχές του 1931 (Great Depression)
- Ολοκληρώθηκε 1η Μαρτίου 1936, 2 χρόνια νωρίτερα από το προβλεπόμενο
- 20.000 άνεργοι καταφθάνουν στο Las Vegas (5 000 κάτοικοι)
- Πάνω από 3.000 απασχολούνται ημερησίως
- Ιούλιος 1934: 5.000+ εργαζόμενοι
- Συνολικά 21.000 εργαζόμενοι
- Στοίχισε 112 ανθρώπινες ζωές

Φράγμα Hoover

Φράγμα Hoover

Φράγμα Hoover

- Η σκυροδέτηση έγινε σταδιακά, σε κύβους που έφταναν τα 15 m^2 και ύψος 1.5 m
- Τα καλούπια των κύβων περιείχαν σωλήνες από τους οποίους διερχόταν κρύο και στη συνέχεια παγωμένο νερό για την επίσπευση της διαδικασίας
- Μετά τη σκλήρυνση του σκυροδέματος, οι σωλήνες γέμιζαν σκυρόδεμα
- Χρησιμοποιήθηκαν $2,48 \text{ εκ. m}^3$ σκυροδέματος και 937 km σωληνώσεων

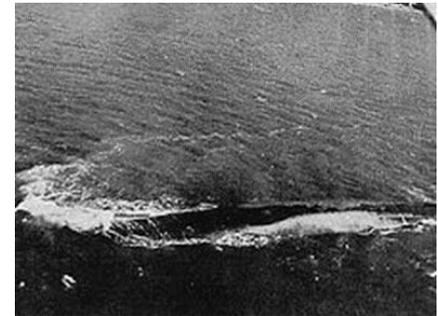
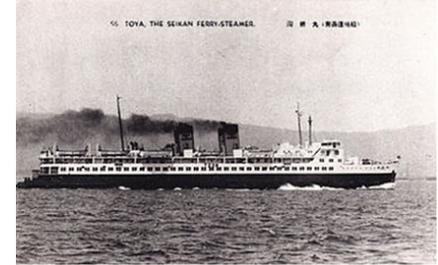
Φράγμα Hoover

- Εργοστάσιο Υδροηλεκτρικής Ενέργειας
  - 4 πύργοι ενισχυμένοι με σκυρόδεμα εκτρέπουν το νερό από τη δεξαμενή του φράγματος προς σιδερένιους σωλήνες
  - Το νερό πραγματοποιεί πτώση 150 m μέσω των σωλήνων προς το εργοστάσιο
  - Γυρνάει 17 υδραυλικές τουρμπίνες που με τη σειρά τους γυρνάνε ηλεκτρικές γεννήτριες
  - Οι γεννήτριες έχουν συνολική ικανότητα παραγωγής 2,080 MW
- Μέχρι το 2010, η κορυφή του φράγματος αξιοποιούταν από τον εθνικό αυτοκινητόδρομο Route 96
- Τον Οκτώβριο του 2010 κατασκευάστηκε το Hoover Dam Bypass, μια τοξωτή γέφυρα σε σχετικά μικρή απόσταση από το φράγμα, με σκοπό να ελαφρύνει τη κυκλοφοριακή πίεση μεταξύ Νεβάδα και Αριζόνα

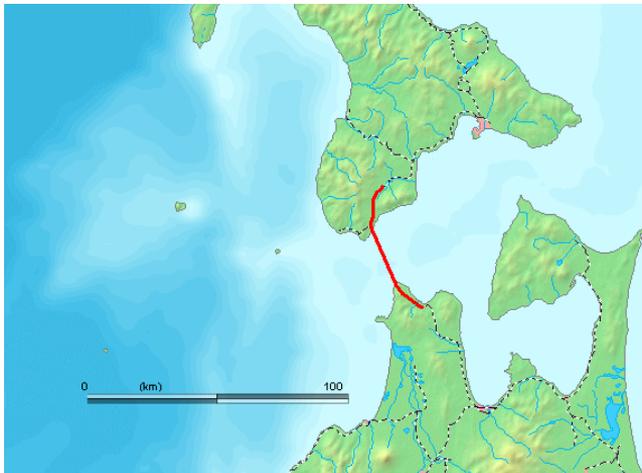

Σήραγγα Seikan

- Η Σήραγγα Seikan ενώνει το κύριο Ιαπωνικό νησί Χόνσου με το βόρειο νησί Χοκάιντο
- Η μεγαλύτερη υποθαλάσσια σήραγγα στον κόσμο με μήκος 54 χιλιόμετρα
- Έναρξη έργου: Ιανουάριος του 1964
- Πρώτη χρήση: Μάρτιος 1988
- Κόστος έργου 1,1 τρισεκατομμύρια Yen (7 δισ. US\$)

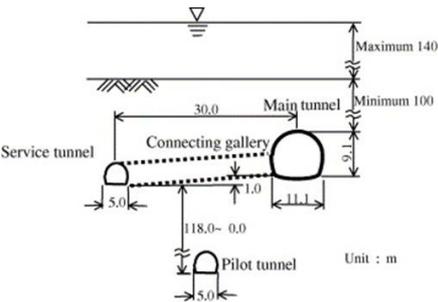
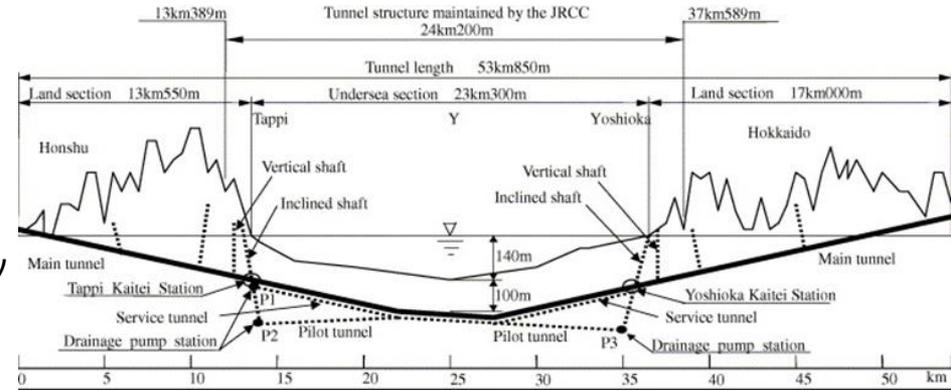

- Αναγκαιότητα του έργου:
  - Ακραία καιρικά φαινόμενα στο στενό Tsugaru
  - Στις 26 Σεπτεμβρίου 1954 ένας δυνατός τυφώνας βύθισε 5 πλοία, εκ των οποίων το ένα ήταν το Toya Maru με πάνω από 1300 επιβάτες

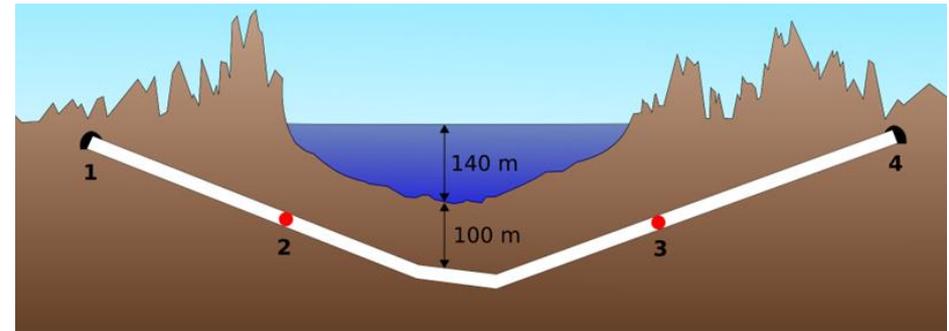
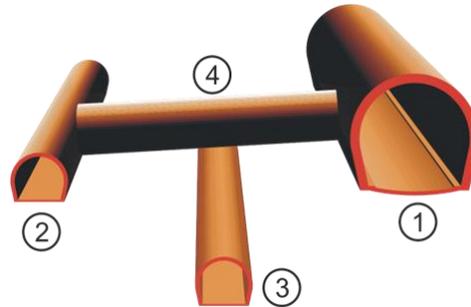

Σήραγγα Seikan

- 240 m κάτω από την επιφάνεια του νερού
- Τρεις οπές
- Η εκσκαφή πραγματοποιήθηκε αρχικά με τη χρήση μηχανής διάνοιξης σήραγγας (TBM)
- Για την κατασκευή της σήραγγας χρησιμοποιήθηκαν περίπου 168.000 τόνοι χάλυβα και 2.900 τόνοι εκρηκτικών
- 4 πλημμύρες μεταξύ 1969 και 1976 (34 νεκροί)
- Ολοκλήρωση του έργου: 27 Ιανουαρίου 1983

Connecting galleries were introduced at intervals of 400 - 1,000 m and were used for the construction of the Main tunnel

Σήραγγα Seikan

